

DIRVA

THE FIELD
Nr. 49
Grudžio-Dec. 9, 1954
IN TWO SEC. FIRST SECTION
Cleveland, Ohio

Po šimtmečio prancūzus veja lauk iš Afrikos

(Mūsų korespondento Europoje)

Ši mūsų korespondencija liečia Europos reikalus, bet savime joje eina kalba apie Afrikos žemyną. Visai neseniai britai pasirašė sutartį su Egiptu. Pagal aną susitarimą, anglų kariuomenė turės per artimiausius 18 mėnesių iš Sueso zonos pasitraukti. Italai iš Afrikos turėjo visiškai išsinešinti. Šiaurės Afrikoje beliko vieni prancūzai (jei neskaityti savime nedidelės zonos, esančios ispanų ranoose), kurie dar valdo didžiules teritorijas: Tunisą, Alžyrą ir Maroką. Tačiau tuose kraštuose vis garsiau kelia balsą nacionalistai, reikalaujami visiškai nepriklausomybės. Negalėdami kitokiais būdais priversti prancūzus nusileisti, šiaurės Afrikos nacionalistai griebėsi teroro priemonių. Nėra tos dienos, kad tai vieno ar kito vietovės būtų vykdyta atentato. Tunise vyko kova, kurios įgauna karo pobūdį. Yra žinoma, kad sukilėlių gaujos gauna ne tik nurodymų, bet ir ginklų iš Lybijos ir ypač iš Egipto. Kaip yra įsikūrę šiaurės Afrikos nacionalistų emigrantai, kurie veikia sutartinai su "Arabų Lyga". Egipto radijo stotys jau metų metais kursto arabus prieš Prancūziją. Visa tai sudaro Paryžiaus vyriausybei sunkų galvosūki. Kyla iš viso klausimas, ar prancūzams bėpavyks šiaurės Afrikoje išsilaikyti.

Savime Prancūzija ne taip jau seniai įsitvirtino tuose kraštuose. Prancūzų viešpatavimas šiaurės Afrikoje siekia vieną šimtmetį.

Anoj Viduržemio jūros pusėj esąs Alžyras nuo 16-to šimtmečio priklausė Turkijai, kuri betgi mažai tesirūpino taja tolimą savo koloniją. Ji patenkindavo tuomi, jog iš Istambulo atsistatys gubernatorių su mažu valdininkų štabu išrinkdavo mokescius, o šiaip feodaliniais pagrindais valdomos arabų ir berberų valstybės naudodavosi kone visiškai laisve. Ypač pajūrio gyventojų svarbiausias užsiėmimas buvo piratavimas (jūrų plėšikavimas). Alžyro ir Tuniso pakrančių piratai buvo tikra pabaisa visoms Viduržemio pajūrio tautoms, bet ypač skaudžiai tekdavo nukentėti prancūzų laivinkystei. Olandai ir angliai keliais atvejais buvo suruošę baudžiamas ekspedicijas, bet ne daug ką laimėjo. 1827 m. prancūzų kara laivai blokavo Alžyro uostus, bet pastovesnių rezultatų irgi nepasiekė. Krikščioniš-

kasias tautas skaudžiai įžeidė ir roko irgi pateko Prancūzijos protektoratan. Abd-el-Kader dar kurį laiką iš Maroko tesė toliau partizaninį karą, kol sultonas neprivertė jo pasitraukti iš savo valstybės ir grįžti į Tunisą.

Cia jį prancūzai 1847 m. suėmė ir internavo Prancūzijoje. Po kiek laiko sukilėlių vadą pasigera valia pripažino prancūzų viešpatavimą šiaurės Afrikoje. 1852 m. jis dalyvavo imperatoriaus Napoleono III karūnavimo iškilnėse ir prisiekė jam ištikimybę.

Nuo to laiko, taigi maždaug 100 metų, trunka Prancūzijos viešpatavimas šiaurės Afrikoje. Gen. Bugeaud paskelbtas dėsni: "Kardu ir arklų" vykdomas jau vienas šimtmetis. Bešališkai tenka pripažinti, kad prancūzai tuose kraštuose yra pasiekę didžiulius laimėjimus. Visose srityse padaryta neabejojama pažanga. Prancūzai yra investavę neapskaičiuojamas pinigų sumas, siekdami pakelti ūkinį našumą. Nutiesta plentai, jau nuo 1857 m. pradėta statyti geležinkeliai. Viename Alžyre europiečių skaičius nuo 1830 m. 8,000 pasoko iki beveik 200,000 1951 m. Bet keistas reiškinys: kone pusę baltųjų sudaro ateiviai iš Italijos. Ir iš viso šiaurės Afrikos kolonizavime Italai vaidina pirmąjį vaidmenį.

Nors prancūzams per visą šimtmetį nepavyko įgyti gilesnių simpatijų vietinių gyventojų tarpe, bet čia buvusiai neturėjo iki paskutinių laikų juos vienijančio tautinio jausmo, kad jų neapykanta būtų buvusi Prancūzijai pavojinga. Tai vienur, tai kitur arabai prieš ateivius sukilėdavo (po pirmojo pasaulinio karo pagarsėjo Maroko sukilėlių vadai Abd-el-Krimas), bet nepajėgdavo atsilaikyti ir būdavo numalšinami. Nėgana to. Jau pačioje savo valdymo pradžioje prancūzai sugebėjo mobilizuoti savo kariuomenės vietinius gyventojus. Per visus karus Prancūzija sutelkdavo iš šiaurės Afrikos demesio vertą karinę pajėgą, kuri karzygiškai kariavo prieš prancūzų priešus. Tad naujosios sritys, kurios paskum buvo paskelbtos Prancūzijos teritorijos dalimi, sudaro stambią atramą ir prancūzų karinei galybei.

Galima suprasti, kad Paryžius vertina savo valdomus kraštus anapus Viduržemio jūros ne tik kaip iš ekonominio, bet ir iš karinio požiūrio. Tenka atsiminti nors ir tą vaidmenį, kurį paskutiniame kare suvaidino šiaurės Afrika. Nuo ten faktiškai prasidėjo Prancūzijos-atvadavimas.

Bet Prancūzijos viešpatavimui graso didelis pavojus. Kaip kitur, taip ir arabų tarpe vis labiau plinta nacionalizmas, savo programon įrašęs visiškai nepriklausomybės atgavimą. Prancūzai šiaurės Afrikoje gina savo svarbius ekonominius ir karinius interesus. Bet tenka abejoti, ar Paryžiui ilgainiui pavyks atlaikyti savo pozicijas. Kolonijinei gadynei visur artinasi galas. Žiūrint iš Europos, tati galima apgalvestauti, nes senajam žemynui tenka vis labiau

VILTIES NAMAI

Vilties namų praplėtimui aukas atsuntė:

Vasaitis J., Čecero	\$5.00
Mitalas Petras, Philadelphia	2.00
Nemickas Rom., E. Chicago	2.00
Balzaras P. V., Chicago	5.00
Kavolis M., Toronto	2.00
Gepneris J., Chicago	1.00
Karalius Pr., Cleveland	1.00
Lipnevičius Ona, Cleveland	2.00
Braziulis Vl., Cleveland	2.00
Kruliulis Kazys N. York	3.00
Juodis J., Brooklyn	2.00
Bulgaris Leonas, Detroit	3.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame. Tikime, kad Vilties namų praplėtimą nuoširdžiai parems ir kiti Dirvos skaitytojai.

Prieš 11 metų John F. Stanwell-Flechter parašė pirmąsias nusišleido į šiaurės ašigali gelbėdamas kanadiečių ekspediciją. Dabar jis pranešė, kad 1955 m. pradžioje vadovaus į šiaurės ašigali mokslinei ekspedicijai.

Prieš 11 metų John F. Stanwell-Flechter parašė pirmąsias nusišleido į šiaurės ašigali gelbėdamas kanadiečių ekspediciją. Dabar jis pranešė, kad 1955 m. pradžioje vadovaus į šiaurės ašigali mokslinei ekspedicijai.

Tuo labiau tenka stebėtis, kad Maskvai buvo leista kurti savo imperiją ir tati, paverdiant kone pusę Europos tautų...

VISAM PASAULY

• Vakarų Berlyne pasibaigė rinkimai davė pergalę socialdemokratams. Laimėjo 64 vietas iš esamų 127. Taigi vieni turi daugumą. Krikščionys demokratai gavo 44 vietas. Iš viso rinkimuose dalyvavo 1,554,766 rinkėjai. Komunistai surinko tik 41,255 balsų.

• Kinų, neva už šnipinėjimą nuteistų JAV karių klausimas, perduotas Jungtinėms Tautoms.

• Irano karalius Mohammed Reza Pahlevi su žmona atvyko į JAV.

• JAV senate baigėsi McCarthy byla. Balsuojant 67 už ir 22 prieš, McCarthy papeiktas. Apie pasmerkimą, pasigardžiuodami, stambiausiomis antraštinėmis pranešinėja visi komunistiniai laikraščiai.

• Respublikonų senatorių tarpe, kaip parodė McCarthy bylos balsavimai, yra nemažų nuomonių skirtumų. Dabar iškeliama, kad pusė respublikonų senatorių yra Eisenhowerio rėmėjai, gi kita pusė esanti buv. sen. Tafto politikos sekėjai.

• Maskva, siekdama sulaužyti vakarų bloko vienybę, pradeda siūlyti atskiriems kraštams sudaryti draugiškos sutartis. Laukiama, kad artimiausiu laiku ji bus pasiūlyta Turkijai.

• Brazilijoje pasibaigė Europos kraštų ekonominė konferencija. Iš JAV išsiterėta daugiau paramos. Pietų Amerikos valstybių ūkinę gerovę kurti ir tuo pačiu mažinti žmonių simpatijas komunizmui.

• Maskvoje, kaip buvo laukta, satelitai pasirašė sutartį, kad visi vienas savo karines jėgas Vakarų Vokietiją ginkluojant. Visi iškilmingai deklaravo, kad jie esą baisesi vieningi ir reikalau esant mus vakarų jėgas.

• Iš Mendes-France pareiškimo parlamente, grįžus iš JAV, paaiškėjo, kad Prancūzija išsiterėjo \$750,000,000 paramos.

• Prancūzija Vakarų Vokietijos apginklavimo sutartį svarstys gruodžio 20 d. Yra daug davinų teigti, kad sutarčių tvirtinimė ar atmetimo balsavimas gali įvykti tik 1955 metų pradžioje.

• Italijoje, parlamentinėms komisijoms pritarus, esama ištikinimo, kad Paryžiaus sutarties tvirtinimas neįmanoma jokių kliūčių.

Rimtas pasikalbėjimas su Kalėdu seniu dovanų reikalu. Kaip sunku atsakyti ar 1954 metais buvai gera...

LENKIJOS, RUMUNIJOS IR ČEKOSLOVAKIJOS GINKLO JEGOS

Pavergtosios Jungtinės Tautos surinko davinius, kaip Maskva ginkluoja savo satelitus. Pagal tuos davinius dabartinė Lenkija turi daugiau kaip pusę milijono vyrų po ginklu. Į šį skaičių įeiną sausumos kariuomenė, laivynas, ir oro pajėgos. Policija sudaro dar kita tiek. 250,000 tarnauja saugumo korpuse, arba politinėje policijoje; kita tiek išdalinta tarp milicijos, pasienio dalinių ir kt. Kadangi Sovietai lenkais nepasitiki, tai kariniuose daliniuose nuolat vyksta vadinamasis politinis švietimas.

Šios sistemos taip pat priklauso šnipų tinklas; jie nuolat pranešinėja apie paskirų kareivių elgesį ir jų pažangą politiniame švietime.

Panašūs reiškiniai yra ir Rumunijoje — organizuojamos stiprios ginkluotos pajėgos. Reguliaros kariuomenės skaičius siekia maždaug 300,000 (taikos sutartis, pasirašyta tarp Vakarų ir Rumunijos, leidžia tik 120,000). Be to, rezervinės kariuomenės dar 135,000. Rumunijoje taip pat yra visa eilė karinio pobūdžio organizacijų: pasienio sargyba (65,000), saugumas (70,000), milicija (75,000) ir kt. Vadinasi, susidaro dar 325,000.

Ar VLIKas keis statutą?

Jau yra pranešta, kad gruodžio 15 d. šaukiamas Vliko posėdis. Dienotvarkėje yra numatytas ir Vliko statuto keitimas. To keitimo projektas jau anksčiau yra išdalintas. Tai yra panaikinimas Vliko ir VT pirminkų kadencijos apribojimo, kitaip sakant, sudarymas galimybės palikti dabartinę padėtį neribotam laikui.

Ryšium su tuo tebėra neišaiškūs klausimai, kokia yra Vliko statuto keitimo tvarka. Pačiame Vliko statute nėra numatyta teisės keisti statutą pačiam Vlikui. Vliko statuto 3 str. tik nurodo, kad Vliko patvarkymai atliekami visoms jį sudarančioms grupėms sutarus. Iš to išeina; kad Vliko statuto keitimo klausimas negali būti net ir jo posėdžio dienotvarkėje, nebent tik Vlikas ten svarstytų, kokį pakeitimą jis siūlo grupėms tarti.

Vliką sudarančių grupių pasitarime buvo nusistatyta, kad konstituciniai Vliko santvarkos dalykai turi būti sprendžiami neskaitant reguliariosios kariuomenės. Rumunijos režimas išleido potvarkį, kad visi vaikai nuo 10 iki 14 metų amžiaus turi išeiti karinio apmokymo kursus. Skačiuojama, kad šis potvarkis palies daugiau negu du milijonų berniukų.

Visa Čekoslovakijos pramonė tarnaujanti Sovietų Sąjungos karinei mašinai. Be to, Čekoslovakijoje yra 14 divizijų kariuomenės: 3 tankų divizijos ir 11 motorizuotų divizijų. Bendras kariuomenės skaičius yra 190,000 vyrų. Prieš karą Čekoslovakija turėjo 145,000 vyrų po ginklu iš bendro 15 milijonų gyventojų skaičiaus. Šiandien ji turi 13 milijonų gyventojų. Kaip ir kitose pavergtosiose tautose, komunistai ir čia organizuoja visą sistemą pusiau karinių vienetų, kuriuose yra apie 300,000 vyrų.

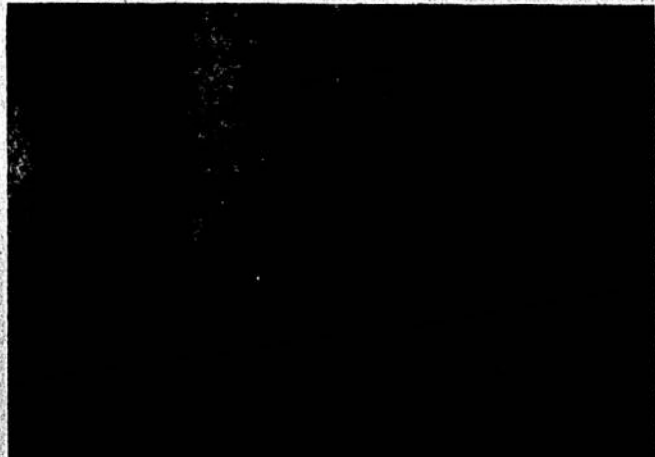
grupių pasitarime, smulkesni Vliko vidaus tvarkos dalykai gali būti palikti spresti pačiam Vlikui. Koks dalykas yra konstitucinio pobūdžio, ir koks tik smulkmena, turi spresti grupių pasitarimas. Vadovaujančių organų kadencijos nustatymas paprastai laikomas vienu iš konstitucinio pobūdžio dalykų.

Pasirodžius tokiam klausimui Vliko dienotvarkėje, kilo reikalas dar prieš Vliko posėdį sušaukti grupių pasitarimą. Tačiau buvusio pasitarimo prezidiumas tuo tarpu nesima jokiu žygių naujam posėdžiui sušaukti ir vargu ar besuskubs (ypač nesiskubindamos) tai padaryti iki gruodžio 15 d. Klausimas, ar Vlikas skatytis su jį sudarančių grupių vadovybių sutarimu.

Tuo tarpu tarp kaikiurių grupių vyksta pasikalbėjimai, kuriuose svarstoma, ar leisti esamai padėčiai Vlike stabilizuotis ilgam laikui taip, kaip yra, ar imtis reformų. Stabilizacijos šalininkai bando pritraukti prie ligišolines koalicijos socialdemokratų ir tuo būdu sudaryti 7 balsus, kurių nutarimas būtų laikomas lemiančiu visais reikalais. Yra nuomonių, kad nepavykus sudaryti bloką iš septynių, galima tenkintis ir šešiais (jeigu Maž. Liet. atstovas tebesilaikys bloke). Bet šių blokų nesijaučia visi patogiai, todėl svarstomos ir reformų galimybės, kurios turėtų atidaryti kelią platesniam sutarimui ir apčiuopiamesniai darbui. Tuo tarpu tie pasikalbėjimai, vedami tik tarp Vliko grupių dalies ir dar nespėjo išryškinti reformų plano. Girdėti, norima paruošti ir pasitarimuose tuo tarpu nedalyvaujančioms grupėms pateikti ultimatyviu būdu: arba prisidėkit, arba žpnotė. To akivaizdoje kitos grupės irgi rengiasi atitinkamoms išvaidoms, jei ultimatas pasirodytų neįprimtinas.

JAV palaiko labai draugiškus ryšius su Venecuela. Neseniai JAV ambasadorius Fletcher Warren Venecuelos prezidentui pulk. Marcos Perez Jimenez įteikė augščiausią karinį garbės ženklą.

Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus namų steigėjai. Skaityk šio numerio II dalies I psl.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Belys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344.

Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Belys Gaidžiūnas. Registracija kaip antrasis klasės siuntis 1915 m. gruodžio 6 d. Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

• Pianistas Vytautas Bacevičius sudarė dviems metams sutartį su "Crawford Productions". Vytauto Bacevičiaus koncertai bus rengiami po visą Ameriką. Naujasis menadžeris ypatingai suinteresuotas rengti koncertus su simfoniniais orkestrais.

• Kanados Sporto Apygardos iniciatyva yra steigama vadinamoji "Mažoji Krepsinio Lyga". Kaip ir pats pavadinimas sako, ši lyga sudaro antraeilio pajėgumo komandos: Toronto LSK Vyties II-ji komanda, Hamiltono LSK Kovas, Rochesterio LSK Sakalas ir Clevelando LSK žaibas. Galimas dalykas, kad artimoje ateityje lygos narių skaičius vienu kitu padaugės. Lygos pirmenybės numatomos praversti dviem ratais, t. y. visos komandos persirungs viena su kita po du kartus — vieną kartą namie, antrą kartą svečiuose. Pirmenybės numatoma pradėti gruodžio mėn.

• Dr. Vytautas Majauskas yra vienas iš pirmųjų gydytojų išlaikęs egzaminus Michigano valstybėje. Kadangi Michigane gydytojų profesija yra nepaprastai dideli reikalavimai ir sunkios įsikūrimo sąlygos, daugis ateivių-gydytojų, patyrinėję galimumus, išvyko kurtis į kitas valstybes.

Detroitiškiai - lietuviai džiaugiasi Dr. Majausko laimėjimu ir

tiki greitį jį matyti nuosavame kabinete.

Dr. Majauskas taip pat yra išlaikęs iš pirmo karto ir Illinois valstybinius gydytojo egzaminus.

• Lietuvos Gen. Konsulas ir ponia Budrienė Austrijos atstovo prie UNO (Permanent Observer) ir Austrijos Gen. Konsulo pakviesti, dalyvavo priėmime gruodžio mėn. 2 d. Ambassador Hotel, Austrijos Kanclerio Juliano Raab garbei.

• International Institute (Boston, Mass.) savo patalpose lapkričio 18 d. suruošė paskaitą: "Baltic States Contribution Towards World's Peace". Pagrindiniu kalbėtoju buvo Lietuvos Konsulas adv. Ant. O. Shallna.

• Lietuvių Kultūros Klubo valdyba Detroito gruodžio mėn. 12 d. (sekmadienį) 4 val. popiet, International Institute patalpose, 111 E. Kirby — Woodmard g., šaukia metinį narių susirinkimą. Bus renkama nauja L. K. K. Valdyba. Be to, šių metų Valdyba pateiks visų metų veiklos ataskaitą. Gali atsilankyti ir nenariai.

Mugės Rengimo Komisija praneš galutinius tos mugės rezultatus. (Mugė įvyko lapkričio 19-21 d.), kurioje su nemažu pasisekimu dalyvavo ir lietuviai.

• Vyt. Šliūpas sekretoriauja

OMAHA

PAMINĖTA LAPKRIČIO 23-OJI

Lapkričio 21 d. kun. dek. J. Tautkus atlaikė pamaldas už žuvusius dėl Lietuvos Laivės kūrėjus-savariusius bei partizanų ir pasakė gražų pamokslą. Gi Padėkos Dieną (lapkr. 25 d.) parapijos salėje įvyko Lietuvos kariuomenės įkūrimo sukakties minėjimo aktas. Minėjimą rengė "Ramovė" Omahos skyrius, talkininkaujamas vietos skautų. Paskaitą skaitė J. Paukštaitis. Dainavo: J. Sarkaitė ir vyrų kvartetas — rež. G. Veliška, R. Nelsas, A. Pocevičius ir St. Radžiūnas. Deklamavo D. Micutaitė ir baletą pašoko: V. Druktelnytė ir R. Petrikonytė. Minėjimo proga pravesta rinkliava Nepriklausomybės kovų invalidių naudai.

"Ramovės" Omahos skyriui vadovauja kpt. Pr. Totilas, o skautams — kun. L. Musteikis.

ISSIRINKO VALDYBĄ

Scenos Mėgėjų Būrelis lapkričio 26 d. sušaukė savo narių metinį susirinkimą ir išsirinko naują valdybą šios sudėties: R. Druktelnis — pirmininkas, M. Pratkeliene — sekretorius ir J. Povilaitienė — išdėtininkas. Būrelis, pagelbstint rež. G. Veliškai, yra užsiėmusi žiemos sezonui pastatyti naują veikalą.

NUSTOJO VEIKUSI LITUANISTIKOS MOKYKLA

Lituanistikos mokyklos vedėja Iz. Pabilionienė lapkričio mėn. 26 d. šios mokyklos mokiniams pranešė, kad mokyklos veikimas dėl tam tikrų priežasčių sustabdomas. Kokios tos priežastys — tėvams tuo tarpu nėra pranešta.

aušrininko ir Amerikos lietuvių-bės darbuotojo Dr. J. Šliūbo minėjimo komitetui. Minėjimas įvyks gruodžio 11 d. Chicagoje.

• Danguolė Variakojytė atstovauja Liet. Studentų Santarą Dr. J. Šliūpo komitete. Studentija kviečiama gausiai dalyvauti vieno iš pačių didžiųjų mūsų tautinio atgimimo Milžinių minėjime.

Vėliausias, geriausias šiandienos pečius!

įtaisytas

matchless

gaso pečius!

Išvaizduokit visus puikius gaso virimo patogumus, įtaisytus jūsų virtuvėje!

Jis yra modernus, lengvai naudojamas, pritaikytos formos — tai yra rytojaus matchless pečius, gaunamas šiandien — idealus pečius prietaiskom, prie jūsų dabartinės virtuvės — ar įskaitomas į būsimosios virtuvės planus!

Jums patiks jo išvaizda — vėsus, automatiškas virimo būdas! Tūkstančio karščių pasirinkimas! Ir tik tai gasas duoda jums be dūmų, kepimą! Jūs kepat su uždarytom durėlem, tat garai nesiveržia gadinti virtuvės sienų!

Pamatykit rytdienos pečių! Tegu tai būna matchless pagamintas grožis — ultra-modernus virtuvės — šiandien!

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

KRAUTUVĖS VALANDOS PIRMAD. IKI KETVIRD.

NUO 10 RYTO IKI 9 VAKARO

Ryškios spalvos

Vien vilnos fleece

PALTA
Dydžiai
10-18"
29.95

Tai pigi kaina už tokia vertę, ir rūsį. Puikią vieną vilnos fleece palta daugelyje naujausių atliktų, madinga yra, o pasiūyimas tik geriausias! Sezono tinkamiausių spalvų, karališko madingo, raudono, rusvo ir pilkai geltono.

Galima susitarti dėl patogių sąlygų perkant už \$20 ar daugiau.

The May Co.'s Basement Women's Coat Department

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso Virginia 7-6583
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Road
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Šeštadienį tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.

Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. Damen Ave., Chicago III.
Šaukite — YA. 7-7381
Pirmia: vakarais 6 iki 9, šeštadienį 10 ryto iki 4, trečiadienį ir sekmadienį tik susitarus

Tel. ofiso ARmitage 6-0161

Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave., Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, 10 ryto — 1 p. p. trečiadienį, 12-4 p. p. šeštadienį.

Dr. I. Kuras-Ramunis

Spec.: KODIKIŲ ir VAIKU LIGOS
VAL.: darbo dienomis 9-5 ir 6-8 v. v. išskyrus trečiadienį 6-8 v. v. šeštadienį 10-12 v. r. — 1-3 v. p. p.

IR

Dr. Jaras Ramunis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VAL.: antradienį ir ketvirtadienį 7-8:30 v. v. šeštadienį 8-5 v. p. p. ir pagal susitarimą
7156 S. Western Ave.
MEDICAL CENTER
TEL.: Kabineto REpublic 7-1168
Buto: WALbrook 8-3765

BEST WISHES
To Our Many Friends

PHYSICIANS AMBULANCE SERVICE

DAY AND NIGHT SERVICE

Patients Moved as Doctors Prescribe
OXYGEN IN CASE OF EMERGENCY

All Cars Insured

Call Day or Night — CE 1-3344

For a Pleasant Holiday

GREETINGS and BEST WISHES

PORTAGE MARKETS

7040 Wade Park Ave.

ENdicott 1-0144

7018 Superior Ave.

ENdicott 1-2075

8702 Hough Avenue

RAndolph 1-2777

1407 Hayden Avenue

MUIberry 1-8550

LINKSMŲ KALEDŲ

Mūsų draugams ir rėmėjams

STANDARD FOOD MARKET

Paš mus maisto pasirinkimas geriausias ir kainos pigiausios

854 EAST 185th STREET

IV 1-5686

To Our Friends and Patrons
BEST WISHES

STRONG - KENNARD COMPANY OPTICIANS

2044 EAST 9th STREET

MA 1-0440

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

SURPLUS VALUE CENTER

4636 ST. CLAIR AVENUE

EX 1-6749

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

STUDNEY'S GULF SERVICE STATION

THE FINEST SERVICE IN TOWN
SUPERIOR AVE. (Corner of East 98th St.)

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

WOLKOV JEWELERS

6428 St. Clair Avenue

UT 1-0365

Skaiciau tuanian šaukimą, ky nepasi student nusiskund atsiliepes centas ty, tasi praša timą ir aš piau. Ir n ciau ar p riy, bet d ciu.

Gražus ir tautini tas solida pusiskas viai stude kad ne tik jausti par simušt i ta pati v lietuviai s tuo daugli meniškais skaitėme studentai lietuvių žiau, negy liūdnas ro ma apie k skaitymą. kalavimas versitetu jamas. kn nuperka. kursai P ruošiami tyje. Idon gyvenanči juos lank

Iš savo di, kaip m terūpi liet name Am metus sk tijos taut Lietuvos tautosaka kurso. Per tik vieną sytoją, ku gimusi A Amerikoj studentė n no paskai kiekvieną versitete lietuvų ir naujųjų tojų tarp pone. Buv ty, studi prekyb, so. Bet li nas per v dinasi, m nedaugiau praitimi nai. Išvad kios. Jei l giau dom rija, liter ne vienar tete galėt anistiniai tik jie pa ty lituani suteiktas čiams stu kalba, pr siekimus, tinę mus ty idomu goje ir vių stude žas ir ku ti lituani tik būtų

Washingt

130th

Laiškas studentams

Skačiau šiame laikraštyje Lithuanian Students Fund atsišaukimą, kuriame prašoma aukų nepasiturintiems lietuviams studentams sušelpiti. Ten pat nusiskundžiama, kad iki šiol teatsiliepęs maždaug vienas procentas tų, į kuriuos buvo kreiptasi prašant aukų. Gavau kvietimą ir aš, bet iki šiol neatsiliepiau. Ir ne todėl, kad neišsistekčiau ar pagailėčiau kelių dolerių, bet dėl rimtesnių priežasčių.

Gražus dalykas yra labdarybė ir tautinis solidarumas, tačiau tas solidarumas turi būti abipusis ir sąmoningas. Lietuviai studentai turėtų atsiminti, kad ne tik mūsų visuomenė turi jausti pareigą padėti jiems prasiūsti į geresnę gyvenimą, bet ta pati visuomenė laukia, kad lietuvių studentai domėtųsi šiuo tuo daugiau, negu tik savo asmeniškais reikalais. Neseniai skaitėme spaudoje, kad mūsų studentai labai mažai teskaito lietuviškų knygų, žymiai mažiau, negu angliškų. Tai jau liūdnas reiškinys. Čia nekalbama apie knygų pirkimą, bet apie skaitymą. Jeigu tik yra pareikalavimas, tai viešosios ir universitetų bibliotekos pageidaujamos knygas visados mielai nuperka. Buvo liuanistiniai kursai Philadelphiaje, dabar ruošiami Bostono-Brocktono srityje. Įdomu, koks nuostimas ten gyvenančių lietuvių studentų juos lankė ar lankys.

Iš savo patirties turiu pavyzdį, kaip mažai mūsų studentams terūpi lietuviškieji reikalai. Viena Amerikos universitete tris metus skačiau kursą apie Baltijos tautų kultūrą ir praeitį. Lietuvos istorija, etnografija ir tautosaka užėmė apie pusę viso kurso. Per visą tą laiką turėjau tik vieną lietuvių kilmės klausytoją, kurio jau ir motina buvo gimusi Amerikoje. Kita irgi Amerikoje gimusi lietuvaitė studentė atėjo į vieną viešą mano paskaitą. Tai ir viskas, nors kiekvieną semestrą tame universitete buvo apie pusę lietuvių studentų, čia gimusių ir naujųjų ateivių. Savo klausytojų tarpe tuėjau ir vieną japonę. Buvo amerikiečių studentų, studijuojančių chemiją ir prekybą, kurie klausė mano kurso. Bet lietuvis atsirado tik vienas per visus trejus metus. Vadinasi, mūsų studentai parodė nedaugiau susidomėjimo savo praeitimi ir kultūra, negu japonai. Išvados, rodos, savaime aiškios. Jei lietuvių studentai daugiau domėtųsi savo kalba, istorija, literatūra ir kultūra, tada ne viename Amerikos universitete galėtų būti atitinkami liuanistiniai kursai, kuriuose ne tik jie patys įsigytų ar pagilintų liuanistikos žinias, bet būtų suteiktas galimumas ir kitautautams studentams pažinti mūsų kalbą, praeitį ir kultūrinius pasiekimus, priminti jiems dabartinę mūsų tautos tragediją. Būtu įdomu išgirsti, kaip yra Chicagoje ir New Yorke, kur lietuvių studentų skaičius yra nemažas ir kur pastoviai galėtų veikti liuanistikos katedros, jeigu tik būtų klausytojų.

Dr. J. Balys
Washington, D. C.

VISAI SLAPTAI...

DIDVYRIA I R ŠIAUDAI

V. MEDINIS

Anom dienom, kai žmonės užburliokuoja gelbėti. Bronius nudyk ir blogai gyveno stovyklose, Neukirche trys vyrai gėrė mostą. Savam krašte, lašnikais su pipirais ir duona užkandant, jo būtum galėjęs gerti dieną ir naktį, o galva vistiek būtų likusi gryna ir tiesi. Bet ščia mostas iš tuščių žarnų tuoj sunkėsi į kraują ir galvoj dangų ir pragarus teplojo. Vyrai jau dainavo apie liūdnai gražų gyvenimą, kai prie jų priėjo Pintušas Šiaudvabalis.

— Eik po velnių, Pintušai! Eik po velnių! — šaukė jam visi trys vyrai, kurie gėrė mostą ir dainavo. Nes Pintušas gerdavo taip pat ir gerdavo tik į kitų sąskaitą.

Bet Pintušas nėjo po velnių. Jis tą dieną buvo juokingų dvasių apsestas. Ne tik negriebė gerti, kas kitų ant stalo buvo pasistatyta, bet pačiuo Alter Postweg pardavėją už peties ir, uteniškai vokiškai keiksmams grąsindamas bei amerikėm cigaletėm patepdamas, įsakė atnešti ne kokio blurpalo mosto, o tikro ir seno reininio vyno ir nemažai.

Visi keturi vyrai gėrė vyną, partizanų dainas dainavo, žinojo, kad rytą bus karas, o jie važiuos namo ant amerikėnų tankų ir vysis paskutinį bolševiką iki paties Vladivostoko.

Nei iš šio, nei iš to, staiga, vidury dainos vienas iš keturių atsistojo ir dideliu balsu suriko:

— O tu, Pintušai, esi didvyris! Paskui, kaip niekur nieko, visi vėl gėrė, tik Pintušui niekas daugiau į galvą nelindo. Visokiais vardais jis buvo vadinamas: šešku, rupūze, smirdalu ir kupriumi. Bet ščia štai? Lyg iš paties himno žodžių jį Pintušą Šiaudvabalį — didvyriu apšaukė. Kiti gėrė ir jis gėrė. Kiti dainavo, o jis ne. Širdis darė tokia didelė ir galva buvo didelė, ir burna, ir akys, ir visos, dievai dievačiai, argi aš Pintušas Šiaudvabalis?

— Sakyk, tautiet, broli, kodėl aš didvyris?

Užkalbintasis nutraukė dainą apie pušis ir kraują ir atsakė geru ir pragertu balsu:

— Na, tai juk kiekvienas žino.

Nuo tos nakties Pintušas Šiaudvabalis rengė gyventi, kaip didvyris. Tik neliko laiko. Kitą dieną jį ir jo bevalkę šeimą su žmona Aleksandra pašaukė Amerika registruotis kelionei į aną pusę vandenų.

Laive, praėjus išsivėmimų ligoms, Pintušas kratė savo sąžinę ir atmintį, įsiekodamas dėl ko darytis didvyriu, juk nežinia už ką ten gausi dolerį ir burnelę už dyką. Juo toliau, juo darėsi aiškiau. Du dalykai jį darė didvyriu. Visą į krūvą suvedus, jis buvo aiškus, garbingas ir kitiems nelygus žmogus.

Pirma, anos vaiko dienos. Gėrė karves prie ežero. Ne vienas ir kiti kaimo piemenukai. Buvo perpietė, kai karvės gulėjo pavėsy ir atrajį kramtė. Piemenukai maudėsi. Atėjo toks burlioko vaikas, Efimovo vardu žinomas. Efimovas nemokėjo plaukti, o drąsus velniukštis buvo. Įbrido į ežerą iki kaklo, brido dar gilyn ir emė skęsti. Visi išsigando, tik Kučiūno Bronius šoko stačia galva nuo kranto ir nurėrė

burliokuoja gelbėti. Bronius nudyk ir blogai gyveno stovyklose, Neukirche trys vyrai gėrė mostą. Savam krašte, lašnikais su pipirais ir duona užkandant, jo būtum galėjęs gerti dieną ir naktį, o galva vistiek būtų likusi gryna ir tiesi. Bet ščia mostas iš tuščių žarnų tuoj sunkėsi į kraują ir galvoj dangų ir pragarus teplojo. Vyrai jau dainavo apie liūdnai gražų gyvenimą, kai prie jų priėjo Pintušas Šiaudvabalis.

— Kai mudu su Broniu išgelbėjoma Efimovo vaiką...

Bet, pastebėjęs, kad Bronius iš to nedaro jokios istorijos, jis toliau šnekėdavo:

— Kai aš išgelbėjau Efimovo skęstantį vaiką...

Ir jis darė didelis sau, baisiai didelis sau.

Antra. Buvo tada visokios velniavos pasauly ir namuos. Pintušas nusibastė į miestus. Kažkas kažką darė Lietuvos pajūry. Jis ir ten atsidūrė. Po to laikraščiai rašė — pajūry atsivadavom. Buvo daug rūko, daug judėjimo ir triukšmo. Niekam nieko neatsitiko. Pintušas grįžo Klaipėdą išvadavęs į Kauką.

Amerikoje doleris buvo geras daiktas. Bet ir didvyrio vardas nekenkė nieko, o pagelbėjo daug su tokiu vardu galėjai daug kur išgerti už dyką. Pintušas nebuvo aklas ir emė iš gyvenimo ir iš senovės lietuvių, ką paimti ga-

lėjo. Jo buvo pilna visokiose valdybose. Kur ne pirmininku, tai bent nariu. Jis žinojo, katro amerikėnų žmonos ir kada gimimo diena, katras kada naują automobilį ar namą pirkė, jis sveikino visus per laiškus, radiją, ir rašė į laikraščius iškilus ir liaupsinančius žodžius, prigrasindamas, kad redaktorius tegu negrįžta į Lietuvą, jeigu neįdės. Pats ėjo į visus susirinkimus, parengimus ir minėjimus ir išeidavo lauk, jeigu neradavo sau ir savo žmonai rezervuotos vietos pirmosiose eilėse.

— Tautos didvyris! Ar aš tau Šiaudas? — Tu ne Šiaudas — atsakė redaktorius. — Bet tu parašei, kad aš Šiaudas ir kad mano žmona Šiaudienė. Atšauk. Jeigu neatšauksi, aš ateisiu su savo draugais ir matysi, kas iš tavęs liks. Išsigando redaktorius Pintušą Šiaudvabalio ir jo draugų ir parašė savo paties ranka savo paties laikrašty:

— Tautos didvyris Pinušas parašė apie žmogų, pavardė Šiaudvabalis tikrai nėra Šiaudas. Parašė nei šiaip, nei taip lyg ir nerimtai, kaip ir pašaukiančiai. Ne tik apie Šiaudą, bet ir apie ponį Šiaudienę. Taip supranta kitaip.

BEST WISHES
To Our Many Friends

THE LAKESIDE STEEL IMPROVEMENT
COMPANY

5418 LAKESIDE AVENUE HEnderson 1-9100

DABAR REIKIA BŪTINAI PAMATYTI..

ŠTAI 1955 METŲ PIRKINYS

1954 STUDEBAKER CLUB COUPE

\$1403.00

NIEKAD NEVAŽINĖTAS
NAUJA MAŠINOS GARANTIJA IR TITULAS

Plus Federal ir Excise Taxais. Atskiri priedai.

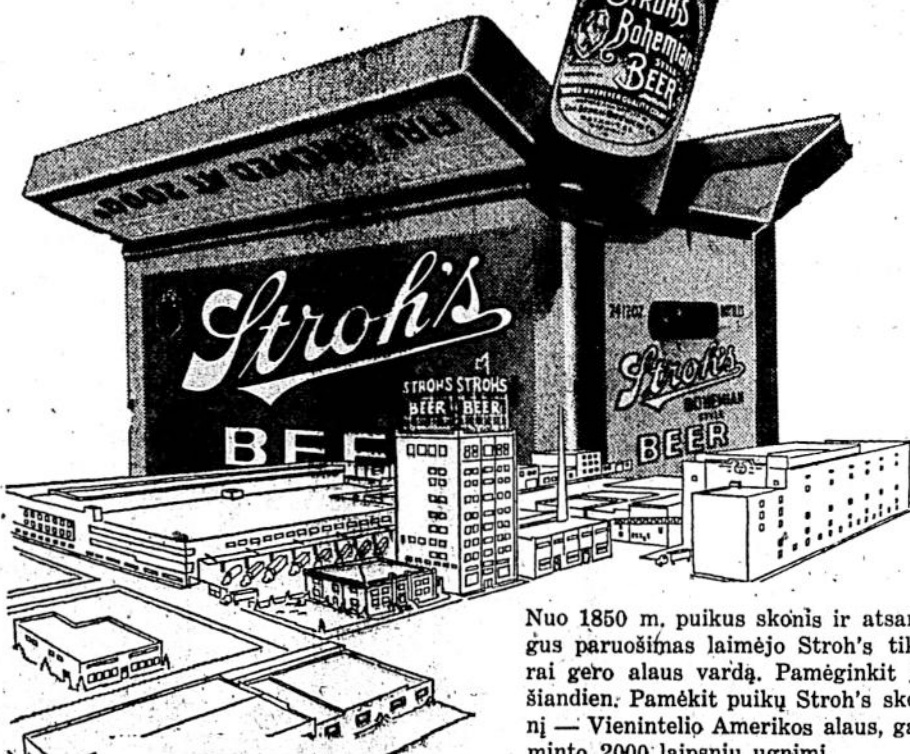
Turimą mašiną galit iškeisti * Maži mėnesiniai mokėjimai

MEEHAN MOTORS

10421 Lorain Ave.

104 metai gaminimo patyimų
kiekvienoj dėžėj...

STROH'S

Nuo 1850 m. puikus skonis ir atsargus paruošimas laimėjo Stroh's tikrai gero alaus vardą. Pamėginkit jį šiandien. Pamėkit puikų Stroh's skonį — Vieniintello Amerikos alaus, gaminto 2000 laipsnių ugnimi.

SKONIS
Joka kitas alus negali
prilygti

Jums patiks

Stroh's

jis yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

The G. M. McKelvey
Company

FEDERAL, HAZEL AND COMMERCE STREETS
YOUNGSTOWN, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

UPTOWN PRESCRIPTION DRUG
STORES

PRESCRIPTIONS OUR SPECIALTY

10543 Carnegie Ave.	RA 1-2700
10431 St. Clair Ave.	MU 1-3600
18599 Lake Shore Blvd.	IV 1-9252
10605 Chester Ave.	SW 1-2200

Best Wishes to Our Friends and Patrons

KINGSBURY COAL COMPANY

1635 EAST 39th ST. UT 1-8000

SEE US OR CALL US WE CARRY THE FINEST IN COAL

WE GIVE EAGLE STAMPS

Tad. H. Smukler, Mgr.

BEST WISHES
To Our Many Friends

SLAGOR MACHINE & TOOL
COMPANY INC.

9401 Sandusky VU 3-7788

GREETINGS and BEST WISHES
To My Many Friends

THOMAS CHURCH SUPPLY CO.

Complete Line of Rosaries, Medals on Chains, Votive Lights
CHURCH SUPPLIES AND RELIGIOUS ARTICLES

910 SUPERIOR AVE. CH 1-3168

(Across from St. John's Cathedral)

Evenings—Monday & Friday 'til 9 P.M.

GREETINGS and BEST WISHES
TO ALL OUR FRIENDS

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY

EVERYTHING IN INSURANCE

Union Commerce Bldg. TO 1-0200

Greeting and Best Wishes To Our Friend and Patrons

SUPERIOR 69th RECREATION 6 ABC LANES

SERVING THE FINEST CHOICE WINE, LIQUOR, BEER

EN 1-9153

Mat Paliska — Carl Frank Mgrs.

SNOW PLOWING!

SAVE THIS - SAVE THIS
LET US PLOW YOUR DRIVE
AND SAVE HOURS OF WORK.

(Insured)

GEORGE'S SERVICE STATION

Dealer in Sinclair Products

130th & BUCKEYE

WA 1-9624

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

SORN'S RESTAURANT

6036 St. Clair Avenue
GERIAUSIAS MAISTO PATARNAVIMAS
ŽEMIAUSIOM KAINOM
ATSKIRAS VALGYKLOS NAUDOJIMAS
POBŪVIAMS

UŽSAKANT SAUKITE:
ENdicott 1-5214

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

SGRO'S SQUARE DEAL MARKET

WE CARRY THE FINEST FOODS AT THE LOWEST PRICES

26588 Lake Shore Blvd. RE 1-3250

SVEIKINAME

Malonius Draugas ir Rėmėjas

ST. CLAIR AUTO PARTS

6009 St. Clair Avenue EX 1-4450

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

SULLIVAN BROTHERS

PLUMBING AND HEATING
ELECTRICAL SEWER CLEANING

14002 Glenside UL 1-4466

GREETINGS and BEST WISHES

THE SWEET CLEAN LAUNDRY DRY CLEANING CO.

COMPLETE LAUNDRY SERVICE

Call... EXpress 1-6100

Greeting and Best Wishes to Our Friends and Patrons

DANNY'S HEIGHTS TAVERN

WE SERVE THE FINEST CHOICE WINE—LIQUOR—BEER
15313 Broadway MO 2-9890

Greetings and Best Wishes to Our Friends & Patrons

MITCHELL RECAPPING & SERVICE STATION

FIRESTONE TIRES
BATTERIES — RECAPS — VULCANIZING — ROAD SERVICE
650 Northfield, Columbus at Northfield Road BE 2-3300

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

SCOTT 5 AND 10 C. STORE

7036 Superior Avenue HE 1-2316

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

SHAKER SUNOCO SERVICE STATION

WHERE YOU GET THE FINEST IN SERVICE
11600 Shaker Blvd. GA 1-9675

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons

STEVEN'S FLOWER & GIFT SHOPPE

FLOWERS FOR ALL OCCASIONS
Our personal attention given to all orders large or small
12305 BUCKEYE ROAD WA 1-4461
JOHNNY LENGEL, Mgr.

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

TAYLOR VARIETY STORE

6714 ST. CLAIR AVE. HE 1-4161

DETROIT

BALFO DEŠIMTIES METŲ VEIKLOS MINĖJIMAS

Gruodžio mėn. 12 d. ruošiamas Balso 76 skyriaus 10 metų veiklos minėjimas. Minėjimas prasidės 11 val. pamaldomis šv. Antano parapijos bažnyčioje už visus Detroito Balso skyriaus rėmėjus ir geradarius. 5 val. vakaro ukrainų salėje įvyks iškilminga vakarienė, kurios metu kalbės buvęs šio skyriaus pirmininkas inž. J. Duncia. Meninėje programos dalyje dalyvaus Mrs. H. Mikolaitis, Jina Varekojytė, Aldona Rastenytė, Jolanta Miltakytė, Vytutas Ogilvis ir Pranas Zaranka.

Iš Balso centro į šį minėjimą yra pakviestas ilgametis Balso reikalų vedėjas Petras Minkūnas.

Detroito ir jo apylinkių lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti. Įėjimas — 2,50 dol. asmeniui. Biletus-pakvietimus į šį minėjimą galima gauti pas M. Kasevičienę, tel. UN 3-3975, VI. Staškevičią, tel. TE 4-0223 ir Patalausko - Vedeikos krautu vėję "GAIVA". Kadangi rengėjai nori žinoti iš anksto tikslų dalyvių skaičių, prašome biletus-pakvietimus įsigyti iki gruodžio mėn. 10 d.

LOS ANGELES

PRATESTAS M. BIRŽISKAI AUKŲ VAJUS

Prof. Mykolui Biržiškai sušelpiti aukų vajeus laikas pratęsiamas iki gruodžio pabaigos. Tuo reikalu Komitetas anksčiau buvo skelbęs, jog numato vajų baigti iki gruodžio 1 d. Paskutinėmis dienomis ėmė ypač aukos plaukti gausiai, bet kartu iš įvairių vietų buvo pranešta, kad kažkurie asmenys savo auką galės

prisiųsti tik vėliau. Vajeus laiką prašo pratęsti ir aukų lapus gavusieji. Pastarųjų vieni nori padaryti "apvalias" sumas, kiti — neaplenkti norinčiuosius M. Biržiškai paaukoti ir t.t.

Prof. Mykolui Biržiškai sušelpiti Komitetas nori dar patikslinti, kad jis taip pat bus dėkingas už kiekvieną auką, gautą ir po gruodžio mėnesio pabaigos. Aukos ir toliau siųsti Komiteto išdėstytam šiuo adresu: Rev. J.

A. Kučingis, 2704 St. George Street, Los Angeles 27, California.

Irgi klausimas.

— Mama, kodėl tėvelis visai neturi plaukų ant galvos?
— Todėl, kad jis yra labai išmintingas ir daug galvoja.
— O kodėl tu, mama, tiek daug plaukų turi?

Kalėdų senelis jau ruošia pakinktus. Ar jau nutarėt ką padovanoti tai moteriškai? Padarykit ką nors naujoviško šiais metais. Tegul jos Kalėdos būna SINGER Kalėdos... ji neužmirš jūsų už tai.

Pavyzdžiui, ji labai apdžiugę įeigu ras SINGER* TEATHERWEIGHT* po eglutę. Virš milijono šios mašinos įvairių negali klysti. Ji yra populiariausia nešiojama siuvimo mašina visame pasaulyje, nes ji yra svari vertė, bet lengva svorio.

Pirkit SINGER ir būkit užtikrinti, kad tai geriausia iš rūšių ir patarnavimo

\$15.00
DOWN
EASY TERMS

Available At Your

SINGER SEWING CENTER

Paziūrėkit telefono knygoj artimiausios krautu vės.

Svenčių vaišingumas prasideda čia

Jūsų pardavėjo šv. Kalėdų parodėlė yra geras priminimas... turėkit daugiau Coke paruošio visoms šventėms.

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY
Coke is a registered trade-mark © 1954 THE COCA-COLA COMPANY

Our Sincere Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

H. M. FERGUSON, INC.

Mercury Dealer

SEE THE NEW 1955 MERCURY CARS

THE FINEST MERCURY EVER BUILT

10318 LORAIN AVENUE CL 1-8430

SVEIKINIMAI IR LINKEJIMAI

Mūsų draugams ir rėmėjams

THE TROY LAUNDRY & CLEANING CO.

ESTABLISHED 1873

2561 - 2581 EAST 50th ST. UT 1-2900

To Our Friends and Patrons
GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

YOUNG'S AMERICAN & CHINESE RESTAURANT

Cantonese Family Dinners
Chinese Food To Take Out

OPEN DAILY 11:30 AM TO 1:00 AM SAT TO 3:00 AM

2172 WARRENSVILLE CENTER FA 1-9676

BEST WISHES

To Our Many Friends and Patrons

WATERLOO DEPARTMENT STORE

Mr. H. Goldfarb - Mgr.

15504-12 WATERLOO ROAD IV 1-1204

To Our Friends and Patrons
GREETINGS and BEST WISHES

WILSON PURE OIL SERVICE STATION

8000 BESSEMER AVENUE DI 1-9807

STUDENTU ŽODIS

Nr. 26

Redaguoja: L. Griškelytė, Vyt. Kavolis ir R. Mieželis.

Red. adresas: Mr. Vyf. Kavolis, Wm. James Hall 106, Harvard University, Cambridge 38, Mass.

Nr. 26

Ką studentai dūmojo

Per Padėkos šventę Chicagon buvo susirinkę tiek šauniausios studentijos, kiek skerdyklų mėsos išvis nėra matęs. Pirmiausia, lapkričio 26 d. įvyko pusės dienos Santaros konferencija, apžvelgusi dviejų su pusė mėnesių senumo organizacijos besiplėčiančią veiklą. Konferenciją atidarė Vyt. Bildešas, pirmininkavo Albertas Kerelis, o rimtesnės mintis registravo J. Elvikytė. Apie "Santaros charakterį" atskaitė V. Kavolis, apie "Studentų šandien" įdomiai ir labai gyvai kalbėjo Algis Kėželis. Buvo pranešta apie vietovių (J. Šmulskštys, J. Galminas, V. Bildešas, J. Kazlauskas, L. Griškelytė) ir centro veiklą, perskaityti sveikinimai ir plačiai išsi-kalbėta.

Šįsąjau nebuvo jausti to dar Tabor Farmos suvažiavime ryškiaus jausmo, kad suskrido New Yorkas, Chicago, Detroitas — kiekvienas su savo planais, pasi-ryžę dėl savųjų grumtis. Vis labiau ryškėja, kad pagrindinė dilema Santaroje yra tarp labiau akcentuojančių humanistiku-mą, ir tų vyrų bei merginų, kurie labiau pabrėžia visuomeniškumą. Visuotiniai pripažintami abi šios vertybės, tačiau sąjūdyje, kuris yra sykiu ir veiklos, ir dydinio ugdymosi sambūris, ne išvengiamai atsiranda tokių, kuriems jų siela bus svarbesnė už politinę akciją. Nepaisant (o gal kaip tik dėl) šios gyvybiškos įtampos, Santara pasirodė vieninga ir savo šviežumu užkrečianti vis naujus žmones.

Įdomių diskusijų sukėlė Kėželio referatas. Pasiginčyta dėl Amerikos pilietybės įsigijimo reikšmės lietuviškai dvasiai, ir sutarta, kad dvasia visgi svarbiau, negu pilietybės rūbas. Vyt. Šilupas teisingai pastebėjo, kad mūsų veikimui daugiau kenkia gėrimas, negu pilietybės atsisakymas. L. Griškelytė pasipasa-kojus apie savo žutbutinę kovą su Lietuvos istoriją falsifikuojančiu profesoriumi, buvo nusi-statyta tokiuose reikaluose bendradarbiauti su Lietuvos Vyčiais ir Liet. Studentų Sąjunga. K. Mikėnas kalbėjo apie Sąjungos centro valdybos veiklą; R. Mieželis — apie Lietuvoje vykdomą jaunimą bolševikinimą; H. Žibas apie lietuvių kalbos ugdymo reikšmę; ir, apamai, kiekvienas apie tai, kas jam rūpėjo.

Po konferencijos įvyko trumpas Chicagos santariečių susirinkimas, kuriame skyriaus valdybon išrinkti N. Macevičius, H. Žibas ir R. Zukaitė.

Darbuotasi daugiausia buvo N. Macevičiaus, gi ypatingą įspūdį visiems paliko A. Kėželis, kuris per visuomeninius įsipa-reigojimus vos suspėjo į savo paties sutuoktutes.

Į vakarą buvo atidarytas ir studentų sąjungos visuotinis su-važiavimas. Nors nepatogių lai-ku, suvažiavo daugiau nei 200 studentų, ir antra tiek atsivežė įgaliojimų. Tarp taikingų atida-rymų ir uždromųjų kalbų nuo-taikos subanguodavo. Buvo iš-ryškėjusios dvi srovės — Priau-gusi ir Plūduriuojanti. Pirmoji savo vardą užstarnavo tuo, kad ji visą suvažiavimą išsėdėjo nejudėdama ir nekalbėdama, lyg priaugusi kėdėse, tarpais plo-dama ir tarpais švilpdama. An-troji tai suplaukdavo į salę, tai vėl išplaukdavo į vieno saviškių vestuves. Srovės atsistatinti salėje susitikus, gaudavosi su-kuriai, kuriuose visiškai paske-davo bet kas, tarp jų atsidurda-

vo. Daugiau progų tarpininkau-ti turėjo abiejose srovėse buvęs nuosaikusias elementas.

Suvažiavus tokiai būsimų in-telektuali miniai, užtruko lygtai penkias valandas, kol suvažiavi-mui pavyko išsirinkti prezidiumą. Pirmininkais buvo išrinkti Albertas Kerelis ir Vyt. Kavolis, o į sekretoriatą — Dalia Tallat-Kelpšaitė ir Kunigunda Garmutė. Mandatų komisijon praėjo Leonas Sabaliūnas, Arvydas Klorė ir J. Dėdinas, į rezolucijų komisiją — Vyt. Valatkai-tis, Vcl. Kleiza ir P. Joga. Po tokio pasidarbavimo, žinoma, posėdžiai jau begalėjo būti tę-siami kitoje salėje šeštadienį.

Dėl laiko stokos Kavoliui atsis-a-kius daryti kadenciją baigusios centro valdybos pranešimą, iš-klausyta, ką naujoji valdyba (Sužiedėlis, Kėželis, Barzdukas, Raukaitė, Kleiza, Kezys-Mikė-nas), revizijos komisijos (Šmulskštys, Gilyas), Studentų Gairės (Joga), užsienio skyrius (Dundila), metraštinis (Vygan-tas) ir sąjungos skyriai turėjo pasakyti. Kilo gyvų diskusijų, bet jos nebuvo pozityvios. Pa-sitenkinta viena kritika — nors, rašančio nuomone, ir taiklia, — bet neduoda konkrečių pasiūly-mų. Pasitraukus V. Vygantui su Br. Juodeliu iš metraštinio komi-

sijos, jom išrinkti J. Jodelė, V. Kriščiūnas ir S. Šimoliūnas.

Dėl per ilgai trukusių prezidiumo rinkimų ir nepramatytai gausaus dalyvavimo nespėjus duoti laiku užbaigti reikalų, sa-lės šeiminingai pareikalavo įs-ištuštinti. Buvo nubalsuota dar-bo posėdžius tuo ir užbaigti, ne-priejus prie paskutiniųjų pro-gramos punktų (įstatė keitimai ir kt.). Posėdis buvo uždarytas, iš vienos pusės, iš klebonijos, besiveržiant pagaikščiais gink-luotai miniai, angliškai šaukian-čiai per dvi minutes paliešioti salę, ir iš kitos pusės, iš ant-kojė sukilusios ir į prezidiumą judančios salės, keliems asme-nims triukšmingai reikalaujan-čios balsų. Kleganti minia baigė po-sėdžiaiui gatvėje, kur dar kai kas prašė balso.

Sekmadienį, iškilmingame po-sėdy išklausa Dr. J. Kaupo paskaita, Salpos Fondo pirm. prof. Šlapelio žodis ir akademi-nių organizacijų sveikinimai. Akademikų skautų vardu sveiki-no inž. Vyt. Šilupas, studentų ateitininkų pirm. K. Kebliuskas, šviesininkų stud. Evaldas Ve-leckis, Santaros — stud. N. Ma-cevičius, varpininkų — stud. Vyt. Bildešas. Visiems manda-giai padėjo Sąjungos pirm. Ant. Sužiedėlis.

Suvažiavimų metu abi orga-nizacijos išleido po leidinį. Są-junga — pirmąjį numerį savo

angliškojo biuletenio *Lituanus*. Šiuo gražiu leidiniu, kuriame bendradarbiauja Vyt. Žvirzdys, dr. V. Sruogienė ir kan. M. Valt-kus, tegalima džiaugtis ir pasi-ryžti jį remti bei tobulinti. Ypač reikėtų pagerinti anglų kalbą, net perdurbant tokį angliško lie-žuvio skonį svetimą rašymo būdą, kaip kan. Vaitkaus. Neat-sargiai išsireikšti ir apie lietu-vių kalbos senumą. Ji ne seniausia, o senoviškiausia, ir tai ne iš visų, o tik indo-europietiš-kių kalbų.

Santara tuo pačiu metu kiek-skubotai išleido savo Tabor Far-mos suvažiavimo darbus, pava-dintus "Laisvo žmogaus keliu į lietuviškumą". Šiame leidiny rašo J. Bačiūnas, dr. V. Sruo-gienė, V. Kavolis, S. Šimoliūnas, Z. Rekašius, L. Sabaliūnas ir Br. Juodelis. Abu leidiniai iliustru-ti. Deja, abu, o ypač pastarasis turi nemažą korektūros klaidų (jos ypač nelaimingos Z. R. ir V. K. straipsniuose).

Iš Chicagos suvažiavimo ne vienas grįžo, labiau nei prieš tai įsitikinęs bendradarbiavimo ir geros valios būtinumu. Jei to nėra, absoliučiai nieko nepajė-giam nuveikti. Tačiau bendra-darbiauti reikėtų ne vien juoda-me darbe, bet ir to darbo gairių pramatyme. Reikėtų ir čia iš anksto tartis su skirtingai ma-nančiais ir nebandyti balsavi-mais jėgų, kol neišbandytos vi-sos susitarimo galimybės. Rei-kia daugiau nuolatinių tarpusavės komunikacijų, nes šiaip suvažiavimai ir toliau likę eksplozyviais susidūrimais, ku-rie tikrai nėra būtini. Suvažiavi-mo metu daugelio pasirašyta, iš Garbės Teismo iniciatyvos iš-plaukusi, "akademinių solidaru-mo deklaracija" leidžia tikėtis, kad gal ir atsieksime tokio nuo-širdesnio bendradarbiavimo, sau patiems įrodę nuolatines run-gtis neprasmingumą.

Tačiau ir toliau nesibaigdy-me nei kritikos, nei klaidų; ne-priimkime nei vieno, nei kito už sąmoningai daromą pikta; dris-kime, pagaliau prie savo klaidų prisipažinti. Yra atėjęs laikas pradėti įsiekoti klaidų pirmiau-sia savy ir tik paskui kituose. Šio pavasario rinkiminė kampa-nija nieku kitu pasibaigti ne-galėjo, kaip tik šiuo labai dar-bingu suvažiavimu prisipažin-kime, jog yra atėjęs pats pa-skutinyasai metas vis a tai užbaigti!

Kv.

Dėl poros pastabų

Spalio mėn. 14 ir 28 dienomis "Dirvos" Studentų žodyje pasi-rodė straipsnis "Pora pastabų apie meną tremtyje", paliečias visą eilę klausimų apie meną, kultūrą ir patriotizmą.

Jau iš pirmosios straipsnio dalies paaiškėja, kad autorius laikosi estetikos teorijos, išėju-sios iš Platono ir Aristotelio ir plačiai priimtos Renesanso lai-kais, nedarančios esminio skir-tumo tarp meno, mokslo, ir filo-sofijos. Ši teorija pastato tiesos įsiekimą kaip išeities tašką. Menas, taigi, yra imitacija, uni-versalinių gamtos formų repre-zentavimas ir socialinių proble-mų sprendimas.

Minėtam straipsny, nagrinė-jant "moderniojo meno menks-tes", kaip kontrastas dabarti-niam individualizmo amžiui pa-ristatomas penkto šimtmečio pr.

Kr. graikų menas: "Davė jie meną, kuris buvo sykiu ir pa-triotiškas ir didis, kadangi ben-druomenė gyveno patriotiniu jausmu, jog visa kas ji buvo, ji buvo tikrai kaip bendruomenė". Pirmą, abejotina, ar penkto šimtmečio pr. Kr. graikų meną galima vadinti patriotiniu. Iš vi-so "patriotinis menas" yra labai neaiški sąvoka, pritaikytina gal-būt tik dabartiniam "menui" už geležines uždangos, kur menas kuriamas pagal įsakymą propa-gandiniais tikslams ir bendro-meninės "tiesos" pademonstra-vimui. Graikų meną mes pripa-žįstame kaip tokį ne dėl "patrio-tinio" elemento, bet dėl tam tik-rų to laikotarpio graikų menui tipingų požymių, kuriuose visgi yra atpažįstamos ir kitų Vidur-žemio jūros pakraščių kultūrų, būtent Egipto ir Kretos, įtakos. Antra, graikai nepasizymėjo is-torijoj savo valstybine ir ben-druomenine sistema, juo labiau penktam šimtmeči pr. Kr. kraš-te emė įsigalėti individualizmas.

Iš viso, graikai sudarė individu-alistinę ir humanistinę kultūrą, ką mums liudija net atskiri ži-nomi to laikotarpio menininkų vardai, kaip Phidias, Polyclitus, Apollodorus ir kt.; faktas, pa-stebimas istorijoje tik individo klestėjimo laikais. Būtų netiks-lu sakyti, kad tuometinė graikų kūryba buvo tikrai reakcija į bendruomenės impulsą ir didelis tikėjimas ta bendruomenė. Penk-to šimtmečio pr. Kr. graikų kū-ryba buvo tikėjimas į žmogų, individualų žmogų, o ne į ben-druomenę, ir paminklas univer-saliai žmogaus kūno grožio idė-jai. Pavyzdį bendruomeninės santvarkos meno mes matome 12-16 šimtmečių Europoje. Go-tika buvo pasėka to laikotarpio vertybių, kuris paneigė asmeny-bę ir religinį, išskeldamas sociali-nį ir žmogų apskaitą meną.

Taip pat įdomu, kokiais fak-tais pasiremamas to straipsnio autorius teigia, kad patriotinis dabartinis menas yra blogas. Modernusis menas, prasidėjęs Vakarų Europoje devyniolikto šimtmečio antroje pusėje, būda-mas rezultatu daugelio tautų kūrėjų pajėgų, turi labai mažai nacionalistinio atspalvio. Tačiau reti pavyzdžiai tautinio jausmo išsiliėjimo, kaip pav. Picasso "Guernica" arba "Montauroma-chy" yra ypatingai augštai ver-tinami meno kritikų. Čia reikia pažymėti, kad Picasso sąmonin-gai kūrė šiuos patriotinius kū-rinius, kaip propagandą dėl savo krašto.

Vadovaujantis minėta esteti-kos teorija, menas, lygiagrečiai su filosofija, turi įsiekoti reikš-mingos tiesos ir reikšmingo ti-kėjimo. Modernusis menininkas, pagal tą straipsnį, "atspindi bendruomenę negatyviai", gi to-ji bendruomenė randa jo kūri-niuose "...bet kokiai reikšmin-gai tiesiai svetimą save". Jeigu menas ir būtų vien tik atvaizda-vimas ar reprezentavimas, toks veiksmas negali būti savaima negatyvus ar pozityvus, nebent veidrodys būtų kreivas ir atspin-dys neatitiktų tiesai, t. y. regi-mam pasauliui. Todėl straipsnio autorius, kuris mato graikų me-no dekadensio pradžioj pozityvų atspindį Praxitelio Hermijje, ir dvidešimtam amžių negatyvų atspindį pas Henry Moore, ne-nori pastebėti, kad abu men-ininkai yra lygiai tiek pat nuto-lę nuo regimojo pasaulio tiesos ir kad abiejų veidrodžiai kreivi.

Deja, meno funkcija nėra įsė-koti reikšmingos tiesos, bet reikšmingos formos. Pagal Har-bert Read, menas yra priešin-tatamas penkto šimtmečio pr.

įvaizduotės ir išraiškos proble-mos. Vėlyvesnė estetikos teori-ja, kuri apibūdina meną kaip "kalbą" arba "ekspresiją", lei-džia daugiau asmeniškumui ir jausmams apspęsti išraiškos formą. Reikalauji iš meno pa-našaus problemų sprendimo kaip iš filosofijos ir socialinių moks-lų yra netikslu, nes patys pa-grindai skiriasi iš esmės. Jei fi-losofijos tikslas yra spręsti problemas, galima sakyti, kad meno tikslas yra kurti proble-mas.

"Dirvos" 43 numerį, straips-nio tąsoj, pasirodo lyg ir prie-šingybė ankstyvesniam pasisa-kymui: "menas, kurį šios dienos menininkas kuria, yra graibis-tantis, tačiau ne (arba ne vien) negatyvus". Išėity, kad dabar-tinis menas yra daugiausia po-zityvus (nors anksčiau straips-nio autorius tvirtino, kad šių dienų menas atspindi bendro-menę negatyviai), bet menas, gražiu, bet reikšmingu, nes jo būdamas materialinė žmogaus reikšmė yra jo grožyje. R. Ž.

AKADEMINIAME PASAULYJE

• J. Pupius, studijuojas lai-vininkystės teisę New Yorke, drauge tvarko skautų teatro rei-klams. Teatro režisierius — V. Kidolis.

• Studentų Salpos Fondo va-jus pratęstas iki gruodžio 15 d.

• Studentų žodžio ir Studentų Dienų reportažo ir eilėraščių konkursas pratęstas iki gruodžio 31 d.

• Lapkričio 11 d. Bostone įvy-

ko balių tautų studentų susiar-tinimo vakaras.

• Gruodžio 11 d. Bostone, Tau-tiniuose Namuose, 484 E. 4th St., 6:30 val. vak. atidaromas Lietuviškasis Seminaras. Kal-bės Kostas Ostauskas iš Phila-delfijos. Visas jaunimas kvie-čiamas dalyvauti.

• Bronius Juodelis, vienas iš aktyviausių akademikų skautų (Perkelta į 5-tą pusl.)

GREETINGS and BEST WISHES For a Pleasant Holiday

RETAIL CLERK'S COUNCIL
C. B. DUNLAP SEC'YS
2424 EUCLID AVENUE

BEST WISHES To Our Friends and Patrons

REX-BILL DRUG CO.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
WE DELIVER ANYWHERE

Corner East 55th & Payne Ave. HE 1-8208

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai mūsų draugams
ir rėmėjams

VARGO REALTY
Realtors

7504 Lorain Avenue Call AT 1-5660

Greetings to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

SPEER'S LEADER DRUG
PRESCRIPTION SPECIALISTS

Corner 93rd and St. Clair Avenue GL 1-5108

Greetings and Best Wishes to Our Friends & Patrons

SEIGER'S RESTAURANT
THE FINEST IN DELICATESSEN

11802 KINSMAN ROAD WY 1-5645

BEST WISHES For a Pleasant Holiday

JOSEPH M. SWEENEY
Sheriff

BEST WISHES For a Pleasant Holiday

Judge
JOHN J. BUSH

CHIEF JUSTICE — MUNICIPAL COURT

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
ST. CLAIR BUILDERS & SUPPLY CO.
BUILDERS SUPPLIES—BRICK—CEMENT—LIME

20020 ST. CLAIR AVE. KE 1-0000

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai mūsų draugams
ir rėmėjams

W. I. WHITE REALTY

16830 Kinsman Road WA 1-0656
Shaker Heights

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIS

MOTUZŲ FILMOS CLEVELANDE

Bus ir asarų, malonių prisiminimų, ir priminimų daug gyvenimų, gerai pažįstamų ir brangių vietų tiems, kurie nuėis į Lietuvos salę Clevelande abu vakarus — šeštadienį — gruodžio 11, ir sekmadienį — gruodžio 12 (skaityk Dirvoje skelbimą filmų rodomo reikalų) pamatyti brolių Motuzų LIETUVOS FILMŲ. Dalis jų apima pačius paskiausius Nepriklausomo gyvenimo vaizdus, kaip pav. minėjimą 1938 m. vasario 16 d. iškilmų Kaune. Kiti vaizdai bus Lietuvos kariuomenės įžengimas Vilniui, Lietuvos sporto olimpiadė — kariuomenės šventė, skautų ir skautėlių stovyklavimas A. Panemunės pušyne, karo mokyklos šventė, pradžios mokyklų šventė, kooperacijos šventė, Lietuvos vaizdai, Lietuvos architektūros brangenybės. Taip pat Lietuvos jdomios vietos: ežerai, banguoją laukai, žydinti sodai, Lietuvos jaunimas, 1938 metų įvykiai Lietuvoje, ir "Kodėl mes bėgome". Didėsne dalis tų filmų spalvotos.

Kadangi Motuzai turi Lietuvos filmų labai daug, jų rodomas padalintas dviem vakarams. Taigi būtina reikla nuėiti į Lietuvos salę abu minėtus vakarus.

Kaip Motuzai emėsi to didelio darbo

Viso darbo iniciatorius buvo Kazys Motuzas, kuris ir atvykęs į Clevelandą pats asmeniškai tas filmas rodyti. Jo filmos apima Lietuvą nuo 1935 metų iki pat Nepriklausomės Lietuvos tragedijos.

Kazio Motuzo tėvai jau buvo gyvenę Amerikoje, parvyko Lietuvon. Kazys gimė Vilniuje, krikštytas Sv. Mykolo bažnyčioje. Jo krikšto tėvas buvo a. a. kun. Tumas-Vaižgantas. Tėvai grįžo vėl Amerikon ir parsivežė jį čia 5 mėnesių amžiaus. Amerikoje gimė jo jaunesnysis brolis, Mečys, ir jauniausias, Vytautas Beleckas. Jie visi į Lietuvos filmų gaminimą įsijungę padarė istorinį darbą, kurį senieji Amerikos lietuviai labai vertino.

Pirmą kartą, 1935 metais, Kazys Motuzas pradėjo Lietuvos filmavimą su kitu broliu, kitiu jaunuoju Kazlausku. Jo parvežtas ir čia rodomas filmas lietuviui priėmė didžiausią pasigėrėjimą. Tai buvo tikras malonumas. Buvo parodyta tokia Lietuva, kokią kiti, pirmieji amerikiečiai lietuviai, nemokėdami to darbo, buvo pagadinę tokioms filmoms vardą.

Ir mano ranka pridėta

Lietuvai gyvenant nepriklausomą gyvenimą, stengiantis kilti, gražintis, tobulintis, mums amerikiečiams rūpėjo ją garsinti ir savų išievių tarpe ir amerikiečiuose. Bet su ankščiau gaminomomis filmomis nebuvo kaip pasirodyti.

Gerai pavykus Kazui Motuzui su 1935 metų vaizdais, ateinant Lietuvos Sporto olimpiadai 1938 metais, jis rengėsi vėl važiuoti Lietuvon pagaminti daugiau ir įvairesnių filmų. Manęs prašė pagelbėti, kad galėtų plačiau ir visur Lietuvoje prieiti. Kiek galėjau tuo pasirūpinau, nuosirdžiai pristaciau Lietuvos garsinimo reikalą Lietuvos Generaliniam Konsului New Yorke Jo-

nui Budriui. Taip pat ir kai kurioms įstaigoms Lietuvoje. Pasirodė, kad tas daug gelbėjo. Kazys ir Mečys Motuzai nuvykę Lietuvoje gavo visokius palengvinimus geležinkeliais važinėti filmavimo reikalu ir visur prieiti. Ir tos jų pastangos buvo vaisius dabar rodomų filmų.

Lietuva mums, spaudos žmoniems ir turizmo rėmėjams, bei politiškais sumetimais, remiantis tautinę Lietuvos vyriausybę, rūpėjo visapusiškai garsinti, kad daugiau amerikiečių važiuotų ten lankytis. Nauda buvo keleriopa: ekskursijų rengėjai, jų palydovai, gaudavo nemokamai laivakortes į Lietuvą ir atgal. Turėjo naudos važiuojantiems laivakortes pardavė (Dirva taip pat turėjo laivakortę agentūrą). Lankymasis Lietuvoje daugeliui amerikiečių išskleidė čia organizuojamus mėsus. Juk buvo tokių, kurie neapkędami tautinės Lietuvos vyriausybės, niekino savo tėvynę, žmones kurstė ne tik nevažiuoti lankytis, bet ir neremti Lietuvos kitais būdais, neaukoti Lietuvos organizacijoms ir kultūriniam reikalams.

Doleriai Lietuvai

Lietuvą remiantiems rūpėjo, kad grįždami savos tėvynės lankyti amerikiečiai parvežtų Lietuvai ir daugiau dolerių. Kiekvienas vykstantis praleisdavo nuo keleto šimtų iki kelių tūkstančių dolerių. Vieni praleisdavo tūkstančius uždami, vaishindamiesi su savo senais draugais, kiti apdovanodami savo tėvus, brolius, seseris, pirkdami jiems namus, ūkiui galvijus, padargus ir kt.

Sunku įsivaizduoti, bet taip buvo, kada po atėjimo tautinės vyriausybės mūsų katalikiškų organizacijų veikėjai, kairieji sandariečiai ir socialistai, ne-skaitant jau komunistų, Lietuvą šmeižė. Isteriškai rašė, kad esą "Lietuvoje vulkanai kunkuliuoja", ten taip baisu...

Mums rūpėjo sulaukyti plačią išievių visuomenę nuo begėdiško klaidinimo, jų tėvynės niekinimo. Ir broliai Motuzai čia daugiausia prisidėjo parodydami tikrą Lietuvą tiems amerikiečiams, kurie ten jau negalėjo nuvažiuoti.

Motuzai važiuodami į Lietuvą antrą kartą nusivežė ten ir Amerikos lietuvių gyvenimo filmų parodyti. Tuo jie patarnavo mums su Lietuva artinant ir ryšius stiprinant.

Paskutinės jų filmos "Kodėl mes bėgome" ir "Be Tėvynės" apima jums žinomas liūdnas dienas.

Motuzų filmų kopijos buvo nusiųstos ir į Pietų Ameriką tenyktiejiems lietuviams. Jos buvo rodytos Lietuvių Misijoje Washington, San Francisco UN organizavimo konferencijos metu, kur tautininkai buvo surengę priėmimą draugingų valstybių atstovams.

Kiti "rodytojai"

Lietuvos filmavimą ir tų filmų rodomą Amerikoje pirmiausia pradėjo Raciūnas tuoj po I pasaulinio karo, paskui Dumčius. Buvo bandoma įsteigti ir Lietuvos filmų bendrovę. Paskiau Lukšis, Januškevičius. Šių dviejų filmos buvo kiek geresnės. Pirmieji "rodytojai" par-

vežė mums iš Lietuvos būtinai tokius vaizdus: purvinus miestelius, turgus ir atlaisdus, purvynę gulinčias kiaušes su paršiukais, piemenukus ganančius bandas. Jos tik davė progą pakartoti, kad Lietuvoje "nieko gero nėra, kaip palikom taip ir tebėra".

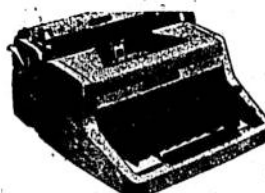
Motuzų filmos parodė amerikiečiams Lietuvą visame jos sername ir naujame gražume. Ir tie, kurie dabar nueis tų filmų pažiūrėti, pagyvens kelias valandas savo brangios tėvynės prisiminimais.

GERIAUSIOS

rašomos mašinėlės pasauly yra ROYAL. Produkcija 3000 parai. Keletoji rašomos mašinėlės net su 88 ženklais. Raidynas patogiai išdėstytas normaliu — Pica, ar su smulkiu — Elite šriftais, tinka rašyti visomis kalbomis iš kart.

Geriausią dovana artimiesiems, nes ja rašys visą gyvenimą. Vienintelės pasauly mašinėlės su visada naujaisiais ir sensaciškiausiais išradimais. Jau 300 mašinelių, vien lietuvišku raidynu, išsintinę jau užsisakant.

Praneš savo adresą dykai gausite smulkiąsias informacijas ir prospektus per:

J. L. GIEDRAITIS, 1632 BROAD ST., HARTFORD 6, CONN.

**DOWD
FOR A DEAL
ON AN
OLDSMOBILE
2900 MAYFIELD**

HOLIDAY GREETINGS
AND BEST WISHES

**STANLEY H.
MURDOCK**

Assistant Commissioner
of Engineerings

Greeting and Best Wishes for a
Pleasant Holiday

**THE OHIO
MECHANICS
LAUNDRY CO.**

INDUSTRIAL LAUNDRY

and CLEANING

GARMENT RENTAL

4730 LEXINGTON AVE.

HE 1-9305

YE. 2-0123

AKADEMINIAME PASAULYJE

veikėjų, pasitraukė iš korp! Vytis vadovybės, kurioje jis buvo sekretoriumi. Jo vieton į centro valdybą įėjo Vyt. Šliūpas.

• R. Bričkus iš Bostono apdovanotas skautiškuoju Gyvybės Gelbėjimo ordenu.

• N. Macevičius pakviesats Liet. Studentų Santaros sekretoriato talkininku.

• Korp! Vytis Chicago skyriaus valdybon išrinkti Vyt. Šliūpas (pirm.), Algis Kėzelis, R. Tallat-Kelpša, Karnauskas ir Ramanauskas.

• Detroito Santaros skyriui vadovauja J. Gilydis, J. Navasaitis ir S. Simoliūnas.

• Santara galvojo gruodžio 31 d. surengti konferenciją Hartforde, tačiau dėl neveikiamų kliūčių formali konferencija negalės įvykti. Visvien visi santariečiai kviečiami vykti Naujų Metų sutikti į Hartfordą, kur skautai rengia įdomų sutikimą, į kurį ir mes kviečiami. Ta proga įvyks santariečių pasitarimai, dėl kurių prašome kreiptis į vietiną Santaros įgaliotinę arba SZ redakcijos adresu. (CV).

• Hartfordo Skautų ir Skautėlių Vietininkijos Tėvų ir Globėjų komitetas gruodžio 31 d. Šv. Trejybės salėje (Capitol Ave. & Broad St.) rengia Naujų Metų sutikimą. Pradžią 9 val.

• Lietuvių Studentų Sąjungos JAV visuotinė suvažiavime Chicagoje dalyvavo nemažas būrys studentų iš tolimesnių vietovių: N. Stadalnikaitė iš Hartfordo; J. Galminas, R. Kontrimas ir Z. Kungys iš New Yorko; V. Kavolis, R. Mieželis ir K. Kebinskas iš Bostono; J. Kazlauskas, P. Joga, V. Kamanas ir kt. iš Clevelando; Z. Rekašius, L. Griškelytė, A. Augūnas ir kt. iš Detroito; J. Dėdinas iš Baltimorės; A. Sužiedėlis iš Washingtono.

• Vytautas Valantkaitis, Narimantas Macevičius ir kiti Chicago Lietuvių Studentų Draugijos valdybos nariai plačiai darbavosi, rengiant suvažiavimą.

• Rytinių pakraščių studentai, kurie norėtų dalyvauti žiemos slidžių stovykloje, ruošiamoje Lietuvių Studentų Santaros New Yorko skyriaus Kalėdų atostogų metu, prašomi registruotis pas kol. Algį Matkeli, 145 Waterbury St., Brooklyn 6, N. Y., telef. ST 2-5524.

• Algimantas Kėzelis, Studentų Sąjungos vicepirmininkas, ir Elena Balešytė sukūrė lietuvišką šeimą. Vedybinės apeigos įvyko Chicago Šv. Kryžiaus bažnyčioje lapkričio 27 d. A. Kėzelis neseniai išlaikė teisės egzaminus. Jis yra baigęs De Paul teisės fakultetą.

• E. Jasaitis lanko West Point Military Academy ir žaidžia jos futbolo komandoje.

• Stasys Bačkaitis, ruošiasis magistro laipsniui Chrysler Institute of Engineering Detroit, kartu su keliais kitais Amerikos pilietybę gavusiais asmenimis buvo pristatytas Prezidentui Eisenhoweriui.

• Chicago Lietuvių Studentų Draugija savo ruošiamo Naujų Metų sutikimo pėnį skiria Lietuvių Studentų Šalpos Fondui. Fondas šiuo metu praveda didelį vajų. Visų lietuvių pareiga yra paremti studentiją.

• New Yorko lietuvių Studentų Santaros skyriaus nariai plačiai veikia "studentijos gyvenime: į Lietuvių Studentų Sąjungos skyriaus valdybą įeina V. Steponavičius — pirm., V. Kulpačiūsis — vicepirm., ir T. Navasaitis išd.; A. Prėkaitis yra skautų vyčių dr. vės draugininkas; A. Alksninsis eina vietininku.

Mieliesiems

ELENAI BALEISYTEI

ir

ALGIUI KĖZELIUI

linkime šviesos ir laimės bendrame kely.

Studentų žodis

Lietuvių Studentų Santara

kijos kultūros reikalų vedėjo pareigas; Sambūrio "šviesa" Vyr. Valdybos vicepirmininku yra J. Bilėnas, o "šviesos" New Yorko skyriaus valdyboje pirmininko pareigas eina V. Alksninsis ir vicepirmininko N. Maciūnaitė. BALFO Jubiliejiniame seime Clevelande atstovu buvo išrinktas Vl. Zareckas.

• Dail. Vytauto O. Virkau paroda vyksta Showcase Theatre patalpose Evanstone, Ill. Parodoje išstatyta 10 medžio raizinių ir 6 tapybos darbai. Virkau studijuoja Chicago Institute of Art.

• Ponia Juzė Daužvardienė išrinkta Akademio Skautų Sąjungos Garbės narė. Akademikės skautės šiuo metu ruošiasi lietuvių audimo meno demonstravimui Chicago Mokslo ir Pramonės muziejuje laike Kalėdinių eglučių.

• Algimantas Zemaitis priimtas Illinois Universitete į architektų garbės korporaciją Gargolye.

• E. Marijošūtė išrinkta naujai įsteigtos Studentų Sąjungos Putnamo skyriaus iprmininke.

• Bostono studentai ateitininkai per Padėkos šventę surengė linksmavakarį. Šokiams grojo populiarus akademikų orkestras "4 Studentai".

• Danguolės Elvikytė parašytas ir į anglų kalbą išverstas vaidinimas "Paskutinės Kalėdos Lietuvoje" gruodžio 4 d. bus pristatytas ruošiamoje Lietuvių Dienoje Chicago Mokslo ir Pramonės muziejuje.

• Kanados Lietuvių Studentų Sąjungos Centro valdybą sudaro: pirm. — J. Gildys, sekr. — D. Slavinskas, išd. — A. Šlapys ir ryšių ir inform. skr. vedėjas — V. Petrulis. Sąjunga turi du skyrius, vieną Toronte ir kitą Londone, Ont. Narių skaičius siekia netoli 70.

• L. Šmaižytė išrinkta Manitobos Universiteto grožio karalienė.

• Dr. J. Šliūpui Paminėti Komitetan įeina šių akademinių organizacijų atstovai: Lietuvių Studentų Santaros, Korp! "Vytis", Akademikų Skautėlių Draugovės, Sambūrio "šviesa", Lietuvių Tautinių Korporacijų Sambūrio.

Komiteto Valdybą sudaro Doktorų Sąjungos, Profesorių Draugijos, Mažosios Lietuvos, Lietuvos Valsiečių Liaudininkų Sąjungos ir Lietuvių Studentų Santaros atstovai.

• New Yorko L. B. Williams-burgo Apylinkės rengiamų Naujų Metų pusę pėno numatyta skirti parapijiniai ir šeštadieniei mokyklai. Rengimo komisijos posėdyje dalyvavę Lietuvių Studentų Santaros ir Studentų Ateitininkų Sąjungos atstovai prašė pėno paskirstymą modifikuoti ta prasme, kad minėta pėno dalis būtų skiriama bendrai švietimui. Tuo būdu dalis pajamų galėtų būti skiriama ir studentijos paramai. Pasiūlymas buvo Bendruomenės atstovų atmetas. Įdomu, kokių būdu Lietuvių Bendruomenė tikisi sulaukti studentijos paramos jos darbe? (J).

• Jonas Norkaitis, studijuojas Tuebingeno universitete Vokietijoje, dalyvavo Federalinės Tarpuuniversitetinės Unijos metiniame suvažiavime Šveicarijoje.

Kas iš Santaros suvažiavimo Tabor Farmoje dalyvių dar nėra gavęs Suvažiavimo Darbų ("Laisvo žmogaus keliu į lietuviškumą"), prašomi kreiptis į N. Macevičių (10730 So. Forest Ave., Chicago 28, Ill.). Nestudentai, kurie norėtų šio leidinio įsigijimui paremti Santarą, prašomi rašyti tuo pačiu adresu, prisiųsdami savo auką.

• Vyt. Černius praneša, jog numatomoji Akademio Skautų Sąjungos žiemos stovykla — studijų dienos įvyks gruodžio 28-30 dd. Michigano valstybėje. Smulkesnės informacijos vėliau.

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

WEST SIDE FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

All Savings Insured Up To

\$10,000

21510 Lorain Rd.

ED 1-6800

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

OHIO IRON WORKS INDUSTRIAL STEEL FABRICATORS

879 ADDISON RD.

EX 1-7625

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Many Friends

PARSONS AND PARSONS MAKERS OF WATERPROOF FABRIC COLLARS AND CUFFS

Main Office and Factory — 413-15 Huron Road
413 HURON ROAD CH 1-7723

Best Wishes to Our Friends and Patrons

For a Pleasant Holiday

PHILLIPS ELECTRIC CO.

4126 ST. CLAIR AVE.

EN1-4250

BEST WISHES

PIONEER LINEN SUPPLY CO.

MAURICE MASCHKE, JR. - President

3611 Payne Avenue

HE 1-0035

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

RUSSO EAGLE SUPER MARKET

MES TURIM GERIAUSIO MAISTO UZ ZEMIAUSIAS KAINAS

13024 Buckeye Road

LO 1-0800

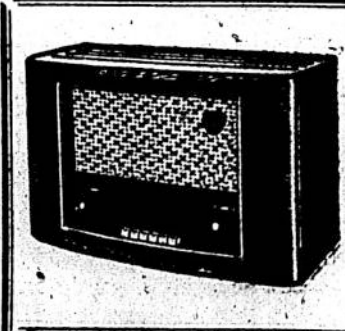
Geriausį sveikinimą ir linkėjimą visiems lietuviams

Wm. H. BROWN REALTORS

17591 BROADWAY

MAPLE HEIGHTS

MO 2-1400

Kalėtų šventėms gauta geriausi vokiečių "Koerting" trijų trumpų bangų radijo aparatai su trejais ir keturiomis garsiakalbiais, per kuriuos gausimas ypatingai malonus ir švelnus balsas. Aparatai turi A. M. bei F. M. Ferrit-Rotorauteles, 12-28 lempų stiprumo. Su jais galima klausyti visą pasaulį. Taip pat galima gauti "Tonfunk" radijo aparatą su patefonais. Kreiptis į atstovą:

A. JOHANSONAS,
7616 Decker Avenue,
Tel.: UT 1-3455

Clevelande ir APYLINKĖSE

Visi į koncertą

Šį penktadienį, gruodžio mėn. 10 d. 8 val. vakaro, Cleveland Institute of Music salėje (3411 Euclid Ave.) koncertuoja smuikininkė Elena Kuprevičūtė ir pianistas Andrius Kuprevičius. Visi clevelandiečiai kviečiami į šį koncertą atsilankyti. Biletai gaunami Dirvos redakcijoje.

ALTS skyriaus susirinkimas

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus metinis susirinkimas įvyks Lietuvių salėje, sekmadienį, gruodžio 12, 11:30 val.

Susirinkimas labai svarbus, todėl pageidaujama, kad visi nariai dalyvautų.

Brolių Motužų filmos

Nepamirškite pamatyti brolių Motužų filmų apie Lietuvą, kurios bus rodomos Lietuvių salėje šeštadienį, gruodžio 11 d. 7 val. vak. ir sekmadienį, gruodžio 12 d. 5 val. vak.

Vienas iš Motužų, iš New Yorko, atvyksta į Clevelandą lėktuvu parodyti Lietuvą ir apsilankyti senus pažįstamus, kuriuos nematė daugelį metų.

Nepalieskite šių filmų. Tūkstančiai gražių spalvotų vaizdų primins kiekvieną mielą vietelę Lietuvoje. Šermukšniai, sodų žiedai ir vaisiai, laukų gelės, auksinės kviečių varpos... Laukų ir miškų paukšteliai ir žvėreliai! Praeities dingsios pilys... Nepriklausomybės laikų naujos mokyklos, ligoninės ir valdžios pastatai... Įvairios iškilmės ir šventės. Kai kurie vaizdai traukti iš lėktuvo ir parodo Kauną Nemuno ir Vilijos santakoje su laukais ir Ukmergės plentu. Kariuomenės įžengimas Vilniui. Aušros Vartai, Gedimino pils. Visa tai Jūs pamatysit ateinantį šeštadienį ir sekmadienį.

Ramovės susirinkimas

J. S. Ramovės metinis susirinkimas įvyks sausio 9 d. 11 val. Lietuvių salėje.

Bendruomenė prašo atsiskaityti

Apylinkės seniūnai ir kiti asmenys, turį betkurių piniginių reikalų, prašomi su apylinkės valdyba atsiskaityti iki gruodžio 15 d. Tai galima atlikti kiekvieną penktadienį tarp 6 ir 7 val. vak. adv. J. Smetonos kabinetė, kur būdi bendruomenės pareigūnas.

Apylinkės valdyba taip pat prašo visų skyrių komisijas ir kt. bendruomenės padalinius iki gruodžio 25 d. pristatyti apyskaitas, kurios bus išspausdintos metiniame apyskaitiniame bendruomenės pranešime.

Metinis apylinkės susirinkimas šaukiamas 1955 m. sausio 23 d. Lietuvių salėje.

BALFui drabužius

BALFo 68 skyrius nuo 1954 m. gruodžio 10 d. iki 1955 m. sausio 30 d. Clevelande vykdė drabužių vaji. Drabužių ir batų pristatytį 6815 Lawnview Ave. ir padėkit į garažą. Kas neturį galimumo pristatyti, praneškite telefonu HE 1-8722 kiekvieną dieną nuo 12-2 val. Drabužiai bus paimti.

Vasario 16 dienos minėjimas

ALT Clevelando skyriaus valdyba yra nutarusi Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimą rengti vasario mėn. 20 dieną. Tam reikalui yra jau paimta WHK radijo stoties salė ir šiuo metu tariamasi su menininkais bei kitais dalyviais dėl programos sudarymo. Minėjimo reikalai bus svarstomi ir ateinančiame visuotiniame ALTO organizacijų atstovų susirinkime.

ALTO visuotinis susirinkimas

Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus visuotinis organizacijų atstovų susirinkimas šaukiamas ateinantį sekmadienį, gruodžio 12 d. 11:30 val. Lietuvių salės patalpose.

Visos organizacijos maloniai prašomos į šį susirinkimą deleguoti savo atstovus, o atstovai prašomi būtinai susirinkime dalyvauti.

Susirinkime bus svarstomi ypatingai svarbūs ALTO veiklos reikalai.

Naujų Metų sutikimas

Nuotaikingą Naujų Metų sutikimą Clevelande ruošia Clevelando studentai. Visi kviečiami atvykti į Tasty Shop Restaurant patalpas, 10542 Euclid Ave., kur gruodžio mėn. 31 d., 9 val. vakaro prasidės Naujų Metų sutikimo ballus. Jo metu svečius linksmins Vytautas Raulinaitis su būriu talkininkų, gros puiki kapela, veiks gerai ir gausiai paruoštas bufetas, bus visa eilė staigmenų, o stalus puoš skanių gėrimų ir valgių gausybė.

Kvietimus įsigyti bei staliukus išimčiai žmonių rezervuoti galima pas Rimvydą Minkūną, 953 Maud St., telef. EN 1-5029 ir pas Vytautą Kamantą, 1323 Russel Rd., telef. UT 1-4227. Pavienius pakvietimus galima gauti Dirvoje ir Spaudos Kioske. Vietų skaičius yra ribotas ir kvietimai bus platinami tik iki gruodžio 27 d. Kvietimų kaina 4 dol. Kvietimų prieėjimo nebūna galima gauti.

Nauja SLA 136 kuopos valdyba

S. L. A. 136 kuopos valdybą naujai išrinkta: M. Ratkus — pirm., S. Asevičius — vicepir., A. Šemeta — sekr., K. Gaizutis — fin. sekr., J. Gulbinienė — izd.

Susivienijime nuo 1912 m. priklausę ilgametis kuopos pirmininkas Jonas Alekna dėl sveikatos iš pareigų pasitraukė. Metinis susirinkimas išrinko jį į garbės pirm. Jo veiklą ir artėjantį 70 m. sukaktį kuopa nusprendė artimiausiu laiku paminėti.

Pas Clevelando skautus

Gruodžio 3 d. "Dirvos" patalpose buvo Clevelando skautų vietininkijos vadijos posėdis. Pirmininkavo vietininkas psktn. R. Bajoraitis. Posėdyje konstatuotas gražus rudens lauko pasisekimas, svarstyti sk. būklės reikalai, apžvelgti vienietų veikla, išrinkti du atstovai į prasi-dedantį Korespondencinį Brolijos Vadų Saeigą ir pramatyti metmens ateities darbus.

Sekmadienį, gruodžio 5 d., ten pat vilkiukai turėjo draugovės sueigą. — SKS —

Kalbės kun. Sabaliauskas

Gruodžio 19 d. (sekdienį) 5 val. po pietų šv. Jurgio parapijos salėje kalbės kun. Antanas Sabaliauskas, žinomas saležietis — misijonierius, ilgai dar-bavęsis Indijoje tarpe stabmel-džių ir keletą metų Pietų Amerikoje. Kviečiama visa lietuviš-koji visuomenė besilominti mū-sų jaunimo auklėjimo reikalais pasiklausyti įdomaus pranešimo ir pamatyti spalvuotų paveikslų, kaip dirba saležiečiai su apleis-tu ir skurdą kenčiančiu jauni-mu. Saležiečių gimnazijos rėmė-jų būrelių nariams dalyvavimas būtinai. Įėjimas nemokamas.

Mirė Bernardas Gecevičius

gyvenęs 1082 E. 78 St. Palaido-tas Kalvarijos kapinėse. Paliko dvi dukteris ir du sūnus. Ameriką buvo atvykęs prieš 55 me-tus.

Dr. M. Vaitėnas

grįžo iš atostogų ir pradėjo pri-iminėti ligonius 4730 Turney Rd., nuo 11 iki 1 val. ir 5 iki 8 val. šeštadieniais nuo 11 iki 1 val. Telef. VU 3-7200.

Jaunučių dėmesiai

LSK žaibas organizuoja jau-nučių krepšinio komandą, kuri dalyvautų klasės F krepšinio pir-menybėse (žemiau 15 metų). Clevelando miestas kreipia ypa-tinę dėmesį į tokio amžiaus jaunimo fizinį lavinimąsi ir du-da labai geras sąlygos šiam rei-kaui. Treniruotės, vėliau ir žai-dimai vykty kiekvieną antradienį arba ketvirtadienį St. Recreation Center salėje, 6250 St.

Išnuomojamas kambarys

vienam asmeniui, lietuvių šeimoje. Graži ir patogiai vieta: 1212 E. 87 St.

JUMS GERI NAMAI

ir su mažais įmokėjimais.

Tik \$8,800

Ansel Rd. — East 95 St. vie-nos šeimos, 3 miegamųjų, naujas gaso šildymas. Labai geram sto-vyje.

\$13,500

2 šeimų, 5 ir 5 kambariai. Įrengtas trečias augštas.

E. 81 Superior, didelis dviejų šeimų, po 6 kambarius, gaso šil-dymas, didelis sklypas, garažai.

Eddy Rd. 2 šeimų po 5 kam-barius. Du kambariai trečiam augšte. Naujas gaso šildymas. Mažas įmokėjimas.

RAY NAUSNERIS.

Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda.

UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

ELEKTROS DARBAI

Lietuviai elektrikai atlieka elektros instaliacijos ir remon-to darbus. Šaukite GL 1-1996 kasdien po 4 val. vakare.

Darbai valdžios įstaigų pri-pažįstami.

PETS OF ALL KINDS

PETS

PARAKEETS, CANARIES
TROPICAL FISH
GOLD FISH, DOGS

FAMILY PET SHOP

One of Cleveland's Most Fully
Stocked Shops
WE BREED OUR OWN BIRDS
Bring Pets For Inspection
Let Your Family Meet Ours
Week Days 9-7 P.M.-Fridays 9-9 P.M.
7915 St. Clair EX 1-7252

Clair Ave., 4:00-6:00 PM. Vi-sus, gimusių ne anksčiau kaip 1940 metų gegužės mėn. 1 d., ir norinčius krepšinio žaidimo mokytis kviečiame užsirašyti. Kreiptis į Alg. Bielskų, 8818 Esterbrook Ave., tel. PO 1-4820 arba į Vyt. Valaitį, tel. MU 1-1832.

JUOZAS KAMAITIS

atidarė NAUJŲ BATŲ
PARDUOTUVĘ
ir taisymo dirbtuvę
1389 East 65 Str.
(kampas Wade Park ir 65 St.)
Telef. HE 2-2615
Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Naujų batų ir pataisymo kai-nos daug žemesnės negu kitur. Neatidėliokit, atėikit į mano krautuve ir įsitikinkit. Jūs bū-sit patenkinti. (52)

SAVE
Part Of
Every Pay

The
Cleveland
Trust Company

WE WELCOME YOUR SAVINGS

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Baldus, baldytuvus, skalbimo mašinas, indus, televizijos - radio apa-ratus, laikrodžius, papuošalus, įrankius, žaislus ir daug kitų gaminių galima pirkti iš urmo sandėlių specialiai žema kaina per

BALTIC Supply Company

Dėl informacijų skambinti kasdien telef. KE 1-0210, arba trečiadie-niais nuo 7 iki 9 v. p. p. kreiptis į Baltic atstovą "Dirvos" namuose 1272 E. 71 (jeiti iš įvažiavimo).

Pasinaudokite Baltic patarnavimu pirkdami Kalėdų dovanas.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitiems reikalams. Įvai-rūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai.

Didelis KALĖDINIŲ ATVIRUČIŲ pasirinkimas
ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS
6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Visų rūšių apdraudos reikalais kreipkitės į mane
AUTOMASINŲ — UGNIES — NELAIMIŲ — GYVYBES

SMIGEL INSURANCE AGENCY

Felix F. Smigel EX 1-9239

Naujai sudaryti Lietuvos vaizdai Brolių Motužų Spalvotoje Filmoje DVI SKIRTINGOS PROGRAMOS:

Sekmadienį,
GRUODŽIO-DEC. 12 D., 1954

7:00 val. vakaro.

APZVALGINĖ FILMA. Šalies vaizdai:
Sodų žiedai, pievų gelės, banguojantieji ja-vai, lygumos, kalvos, slėniai ir ežerai. Bara-vykai, šermukšniai, gandrai, zuikiai ir stir-nos.

NAUJOJI STATYBA. Valdžios pastatai:
Įvairios įstaigos, bankai, muziejai, mokyk-los, ligoninės, apartamentiniai namai, gelž-kelio stotys, tiltai.

Šeštadienį,
GRUODŽIO-DEC. 11 D., 1954

5:00 val. vakaro.

ISTORINIAI VAIZDAI. 1938 m. Vasario 16 d. iškilmės Kaune.
Lietuvos Laisvės Varpas ir jo autentiškas skambėjimas.

LIETUVOS OLIMPIJADA.
Atidarymo iškilmės ir įvairios varžybos.
LIETUVOS KARIUOMENĖS įžengimas Vilniui.
Žygis. Pasitikimas. Paradas mieste. Pamal-dos prie Aušros Vartų. Vėliavos pakėlimas. Gedimino Kalnė.

AMERIKOS LIETUVIAI ir jų veikla.
Lietuvių dienos, parada, piknikai ir kt.

LIETUVIŲ SALEJE

6835 Superior Avenue, Cleveland, Ohio

BILETAS \$1.00. VAIKAMS 25-C.

Vienintelė proga. Po 15 metų vienas iš Motužų vėl Clevelande.
A travelogue of Lithuania in color and sound with songs and dances.

JOS NORIT BOTI GRAZIOS

Lietuvaitės
ALVINOS PAULIENES

SUPERIOR BEAUTY SHOP

7013 Superior, tel. UT 1-1932
Puikūs veido masažai, antakių dažymas, plaukų dažymas, pus-metiniai.
Darbas garantuotas.

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visokių galvi nantieji gėrimai, vynas ir šampanas (prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, ballama pobūviams. Nemokamas pristatymas. Atdara ir trečiadieniais iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Svarcas
7015 Wade Park Ave.
Telef. HE 2-1236

AUTOMASINŲ TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kai-na įdedam už \$6.95 duslintu-vą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobiliui. Di-deli papigiminai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms maši-noms.

Kreipkitės į
J. S. AUTO SERVICE

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000
3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Euperior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

GERESNIŲ Namų Statytojai pasirenka MONCRIEF ŠILDYMA ir ORO VENTILIACIJĄ

THE HENRY MONCRIEF CO. MEDINA, O.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

L. GOTTLIEB

CONTAINERS and RE-CONDITIONERS

8105 PREBLE AVENUE VU 3-0075

To Our Friends and Patrons
GREETINGS and BEST WISHES

LINWOOD DRY GOODS STORE

We Carry a Complete Line of the Finest Dry Goods

At the Lowest Price

1713 EAST 55th ST. EN 1-6918

Geriausie sveikinimai draugams ir rėmėjams

KATHERINE J. WETER

REAL ESTATE

26500 Lake Shore Blvd. RE 1-2000

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

LULLABY SHOPPE, INC.

10495 CARNEGIE AVE. SW. 5-1266

FREE PARKING

Greetings and Best Wishes
To All the Lithuanian People

For a Pleasant Holiday

LUIKART INSURANCE AGENCY

GENERAL INSURANCE

18609 St. Clair Avenue KE 1-4770

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

GORDON ART GLASS CO.

PLATE WINDOW, ART and AUTO GLASS REPAIRING
GLAZING OF EVERY DESCRIPTION
MIRRORS and FURNITURE TOP GLASS

11608 KINSMAN RD. WA 1-3151

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HEnderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Visiems Amerikos lietuviams

Niekas mūsų nežino, kodėl lietuvių tauta įsikūrė ne kur kitur, o prie Baltijos jūros rytinio kranto, ant kelio slavams į vakarus ir germanams į rytus. Bet mes visi žinome, kad per eilę šimtmečių Rusija ir Vokietija mūsų tautą kaip girmos malė. Tiesa, lietuvis atsparus. Nepasiduoda. Tik tada, kai Lietuva galinųjų kaimynų buvo pavergta ir išdraskyta, nemaža lietuvių svetimos šalyse turėjo gyvenimą kurtis. Pavergėjas nesirūpijo krašto gerove. Vargas kerojo. Vyruis ir rekrutus gaudė. Spaudą ir tikėjimą persekiojo. Laisvės kovotojus žiauriai baudė. Dėl visa to per eilę metų apie trečdalis mūsų tautos iš Lietuvos išvyko į laisvę mylinčias šalis. Ši gausi išeivija Lietuvai daug gera yra padariusi. Daug gera tebedaro ir ateityje galės daryti. Tačiau ir pačiai išeivijai graso vienas didelis pavojus — savo lietuviybės netekti.

Kol turėjome nepriklausomą Lietuvą ir joje savas lietuviškas mokyklas, savą lietuvišką vyriausybę ir įstaigas, savą lietuvišką kariuomenę, — tol Lietuvoje lietuviybė klestėjo. Bolševikų okupuotoj Lietuvoj kariuomenė rusų, valdžia rusų, mokykla rusiškos dvasios. Lietuviybė kas žingsnis persekiojama. Daug jaunų vyrų žuvo partizanais. Daug lietuvių deportuota. Bolševikai nori Lietuvą nuliutvinėti. Todėl išeivijai tenka ypatinga pareiga lietuviybę išlaikyti.

Dirvos skaitytojams, bičiuliams ir talkininkams

Baigiame 1954 metus — įėjome į kalėdinį mėnesį. Be matant ateis ir didiosios šventės. Dauguma darysis dovanų artimiesiems ir draugams.

Ta proga mes norime priminti, kad geriausia dovana iki šiol neskaičiuotiems užsakyti **Dirvą**. Ir užsakyti tuoj, dar šį mėnesį, pagiginta kaina — tik už \$4.00. Nesvarbu, kur Jūsų artimasis ar draugas gyvenytų, čia Amerikoje, Europoje ar Australijoje.

Tat mes kviečiame visus skaitytojus, Dirvos bičiulius ir talkininkus šia lengvata pasinaudoti. Padarykim kitiems malonumą per išstius 1955 metus. Jie už \$4.00 gaus **Dirvą** ir bus Jums nuolat dėkingi.

Praejusiais metais, į mūsų kvietimą užsakyti **Dirvą** tremtiniais į Europos kraštus, ypač į Vokietiją sergantiems ir nepasiturintiems, atsiliepė 22 geradariai. Jų malonia, per išstius 1954 metus tie 22 mūsų broliai, gavo **Dirvą**. Metams baigiantis, jie kreipiasi į redakciją prašydami jiems vėl surasti geradarį ir laikraštį užprenumeruoti. Per tą laiką atsirado dar 17 mūsų tautiečių, kurių materialiniai ištekliai jokiu būdu neleidžia patiems laikraštį užsisakyti. Tat ir kviečiame, praėjusių metų geradarius ir naujus mūsų bi-

besirūpindami Lietuvą išlaikyti, bekovodami su Lietuvos okupantu, neprivolome ir savę pačių, savo lietuviškų reikalų apieisti.

Buvo laikai, kada Amerikos lietuviybė gražiai gyvavo. Bet to jau nebėra. Mūsų tėvų ar mūsų pačių sunkaus darbo aukomis statytos bažnyčios vis mažiau beturi lietuvių. Mūsų parapinės mokyklos didžiąja dalimi pripildomos nelietuvių vaikų. Mūsų draugijos pamažu miršta, mirštant jų nariams. Mūsų parengimai nesulaukia to susidomėjimo, koks būdavo seniau. Mūsų jaunimas vis labiau atitrūksta nuo savo tėvų tradicijų, lietuvių kalbos ir pačios lietuviybės. Tik trisdešimt tūkstančių naujų ateivių atnešė vėl naują lietuviybės bangą. Bet ir šis lietuviybės pakilimas veikliai ima slugti.

Kas daryt, kad lietuviybė ne išblėstų? Reikia lietuviams kuo daugiau tarpusavyje bendrauti. Lietuvių jaunimui reikia tarpusavyje bendrauti savoje sporto aikštėje, savuose jaunimo namuose, savoje lietuviškoje mokykloje, savoje lietuviškoje šeimoje. Ar galime to pasiekti? Vieniems atrodo, kad ne. Jis nu-leidžia rankas. Jų šūkis — priešė vėją nepapūsi. Kitiems atrodo, kad išeivijos ir čia gimusiųjų lietuviybė, tiesa, turi sunkumų. Bet jie yra nugalimi. Išeivija ir jos prieauglis, jei tik norės ir stengsis, gali savo lietuviškumą išlaikyti. Gali išlaikyti savo kal-

bą, savo tradicijas, papročius ir meilę savajai tautai, sykiu būdama ištikima ir savo naujai tėvynei. Ir kaip dažnai girdime įžymių amerikiečių žodžius: "Būkite geri lietuviai, nepamirškite savo kalbos ir savo vaikus jos išmokykit; būkite ištikimi savo tėvų ir protėvių tėvynei ir būsite geri amerikiečiai."

Kad lietuviybė yra gajai, — liudija pats gyvenimas. Kai Europos mokslininkai skelbė pasautant lietuvių mirusią, tai vysk. Valandžiaus, dr. Basanavičiaus, dr. Kudirkos, poeto Maironio ne tik buvo pažadinta lietuvių tautos gyvybė, bet jų pačių dauguma dar sulaukė ir Lietuvos prisikėlimo. Kai Amerikos lietuviams buvo nuliutvėjimo pavojus, kas juos gelbėjo. Kun. Burbas, dr. Šliūpas ir keletas kitų pasiryžėlių. Ir šiandien labiau kaip betkada mums visiems reikalinga ištikimybė lietuvių tautai ir lietuvių tautai. Kitų kraštų lietuviai savo lietuviybės reikalams turi bendrą visų lietuvių organizaciją.

Ir Amerikoje bendruomenės organizacijai pradžia padaryta jau 1951 m., sudarant organizacinį komitetą, trumpai LOKU vadinamą. 1952 m. vasario 15 d. Connecticut valstybės sekretariatas registravo Nr. 33840 ir pačią lietuviybės išlaikymo organizaciją — "Lithuanian American Community of the United States of America". 1952 m. kovo 6 d. organizacinis komitetas priėmė ir laikinąją tos organizacijos konstituciją. Pagal ją Amerikos Lietuvių Bendruomenės Taryba rūpinasi lietuviybės išlaikymu. Tarybą renka visi Amerikos lietuviai, sukaupę 18 metų amžiaus. Organizacinis komitetas jau sudarė komisiją tarybos rinkimams prarasti. Komisija nustatys rinkimų tvarką. Tačiau ir gražiausia rinkimų tvarka lietuvių ne ką bebduos, jei patys lietuviai nesidomės tarybos sudarymu, nedalyvaus rinkimuose ir neateis rinkimų komisijai į talką. Organizacinis komitetas nuosirdžiai kviečia visų kolonijų lietuvių susidomėti tarybos rinkimais ir neatsakyti savo tautos bei pagalbos. Amerikos lietuvių istorijoje tai pirmi tokio masto rinkimai. Jie bus liudijimas mūsų tautinės vienybės ir mūsų lietuviybės gajumo. Stovime prieš sunkų savo lietuviybės išlaikymo uždavinį. Savo tėvų ir protėvių esame įpareigoti lietuviybę išlaikyti ir perduoti savo vaikams. Lietuviybę išlaikyti galima tik visų lietuvių bendromis jėgomis, be skirtumo tikėjimo, politinių ir kitokių nusistatymų. Juo daugiau lietuvių supras šį išeivijos reikalą, juo lietuviybė bus daugiau naudota. Turime nugalėti atšalimą ir visokius prietarus bei įtarimus bendrajai lietuviybės išlaikymo organizacijai.

Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būti!

New Yorkas,
1954 m. gruodžio 2 d.

Amerikos Lietuvių
Bendruomenės Organizacinis
Komitetas

Ar jau
įstojai į
V. I. L. T. I. E. S.
draugiją?

Smuikininkė E. Kuprevičiūtė

(Kritikų pastabos)

Antrasis smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės pasirodymas Clevelande, gruodžio 10 d., mūsų kultūriniam gyvenimui tikrai reikšmingas įvykis. Kaip sveitintaučių didžioji spauda vertina mūsų smuikininkę, matome iš šių kelių, nors ir trumpų, kritikų pastabų.

"...Augsto kokybės programoje jaunoji artistė parodė nepaprastą talentą..." — (rašo "Democratia") "...Jauna, temperamentinga smuikininkė sužavėjo savo klausytojus puikia interpretacija įdomioj ir didelėj programoje..." (El Estandart) ir — "...Savo gražioj programoj E. K. parodė patrauklų muzikalumą, spalvingą toną ir tobulą techniką..." (La Nación). Visi, trys didieji Argentinios dienraščiai.

"...Ši jauna smuikininkė moka išgauti iš savo instrumento pilną žavėtiną skambesį. Malonu stebėti gražius ir tobulus jos smičiaus judesius..." (L'Art) Stebėtinai jautrumas... berybis muzikos talentas..." ir — "...šiam koncerte E. K. parodė pirmos rūšies finesse technikoje ir skambesį..." (Semaine de Paris). Paryžiaus kritikų pastabos.

"...smičiaus apvaldymas, to no grožis ir muzikalumas priklauso prie augstų šios artistės ypatybių..." (Il Quotidiano) — "...E. K. pirmas koncertas parodė Romos publikai didelį talentą..." (Il Popolo). Italų spaudos balsai.

"...stebėtina technika, spalvingas tonas... jos grojimas yra pilnas dinamisko temperamento ir nuostalaus muzikalumo..."

TAUTINĖS SAJUNGOS SKYRIUOSE

A.L.T. S-GOS NAUJOSIOS ANGLIJOS SKYRIŲ VALDYBŲ SUVAZIAVIMAS

Gruodžio mėn. 12 d. įvyksta N. Anglijos Bostono, Worcesterio, Nashua ir Waterburio skyrių valdybų bendras posėdis Bostone. Bus atkuriamas T. S-gos apygarda. Apygardos seimas numatomas 1955 m. pavasarį.

ANTANAS OLIS ATVYKSTA BOSTONAN

Am. Lietuvių Taryba Bostono skyrius pakvietė adv. Antaną Olį pagrindiniu kalbėtoju Vasario 16 d. minėjime Bostone. Tą proga Tautinė S-ga rengia Antanui Oliui pagerbimą.

ATVYKSTA V. RASTENIS IR DR. B. NEMICKAS

Tautinė S-ga pakvietė gruodžio mėn. 18 d. atvykti V. Rastenį ir Dr. B. Nemicką padaryti pranešimus aktualiais politiniais klausimais.

TRADICINIS NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

rengiamas Bostono skyriaus su menine programa. Užsirašyti, įmokant pinigų, ligi gruodžio 20 d. pas rengimo komisijos pirmininką A. Ščiuką — 177, 7th St., So. Boston, telef. AN 8-5714.

SKAUTAI RENGIA SKAITYKLĄ

T. S-gos namuose Bostono skautai atidaro savo biblioteką ir skaityklą. Kartu rengs šachmatų, šachjų ir k. žaidimus. Skautai kviečia jų tėvus, T. S-gos narius su jais bendrauti ir jiems padėti. Skaityklą atidaro kiekvieną ketvirtadienį, 7 val. vak.

mo..." (Neue Zürcher Zeitung). "Ji duoda pajusti pilną pasitenkinimą savo užtikrintu ir rafinuotu grojimu..." (Tagesanzeiger). Šveicarų kritikos žodis.

"Cleveland News" muzikos kritiko Elmor Bacon žodžiai:

"...Patiekdami įdomius muzikinius kontrastus, Elena ir Andrius Kuprevičiai, brolis ir sesuo, laimėjo pasigerėjimą didžiulio klausytojų būrio, smuiko ir fortepiono sonatų programoje... Pianistas Andrius Kuprevičius, Music School Settlement fakulteto narys, mums jau yra žinomas, kaip jautrus artistas su puikia technika ir gilii muzikos supratimu. Jo sesuo turi gražų toną ir techniką, kurie gražiai derinasi su jos natūraliu stiliumi bei interpretaciniu veikalu pajautimu... Abudų artistai gražiai panaudojo šias savo ypatybes lietuviškame J. Gaidelio veikale, kuris žydėte žydi savo folkloriško charakterio Andante daly, taip pat ir Mozarto Sonatoj, kur joje kristaliniai aiškus ir išraiškingas fortepiono išpildymas lydėjo gražų bei šiltą smuiko toną..."

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prielaimomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

DRY CLEANING Sunnymede

1791 E. 11 ST. MA 1-9546

Dry Cleaning pagerinamą įgalina duoti sumą kilijamams, patenkimams, kokių jėgų norjot. Šių faktų žinojimas leidžia fabriko tarpautojams juos pataisyti, kadangi tik nusišildyti baldai yra uždėjęs pradėti ir nėra įmanoma juos išbandyti su kilijų drabužiais. Mes per metus patyrimo ir bandymų gerai žinome, kaip elgtis su šiu drabužiais. Per metus surinktos žinios supilindome su įvairiomis medžiagų ypatybėmis ir chemikalų veikimu.

Meis norime parduoti ir patyrimą mūsų kilijentui atliekamu geru patarimu.

Trans-Season Fabrics
"SUEDE"

LABIAUSIAI SAUGOJAMA MEDIAGA TRIJŲ DIENŲ SUDEJE PATARNAVIMAS MŪSŲ ĮMONEJE FURS VELVETS CORDUROYES TWEEDS JERSEYS

Atsargiai išvalomi žmonų, kurie gerai pažįsta visas medžiagas.

VAKARINIAI DRABUŽIAI

Puikiai sutvarkomi — tamsi karalima

VIENAS MEGZTINIS ĮVALOMAS IR SUGYJINAMAS DOVANAI

METORIŠKŲ KAINOS	VYRIŠKŲ KAINOS
Suits \$1.10	Trousers 50
Knit Suits 1.50	Sport Coats 85
Plain Dress 1.00	Outer Jackets 80c & up
Skirts 80c & up	Blouses 80c & up
Jackets 80c & up	Robes 1.00
Sweaters 50c & up	Cost Lining 50
Shorty Coats 1.00	Scarfs 25
Full Length Coats 1.00	
Robes 1.00 & up	

1791 E. 11 ST. MA 1-9546

Šveikščiūnai
The Richman Brothers Co.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

SMITH'S RESTAURANT

SERVING THE FINEST FOODS

A Modern Cocktail Lounge
Wines - Beer - Liquor

222ND AND LAKE SHORE BLVD.
RE 1-2787

Best Wishes to Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

SLABE MACHINE PRODUCTS CO.

874 East 140th St.
GL 1-5484

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons

UNITED ERECTING COMPANY

4500 EUCLID AVENUE HE 1-3310

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons

UNITED PROVISION

CLEVELAND and COLUMBUS, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

UNITED SALES PRODUCTS CO.

UNITED OVERHEAD DOORS—ALL TYPES FOR RESIDENTIAL AND COMMERCIAL ELECTRIC AND RADIO DOOR OPENERS

8700 Kinsman Rd. SW 1-8008

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE UNIVERSAL CLEANING & DYEING CO.

UNIVERSAL BRINGS YOU UNHURRIED QUALITY
Cleveland's Finest Cleaners since 1888

Plant—1218-30 East 71st St. HE 1-8100

Kaip Bostone įkūrė Tautinės Sąjungos namus

DR. BRUNO KALVAITIS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono skyrius išleido savo veiklos apyskaitą. Joje žymia vieta užima pranešimai apie įkurtus Tautinės Sąjungos namus. Kadangi atliktas tikrai didžiulis darbas, jiems patiems ir duodame žodį. Red.

TIKSLAS

Lietuvių kultūros ir lietuvių būsimojo ugdymas, o ypač lietuviškojo atžalyno — jaunimo mūsų tautai išlaikymas, yra vienas pagrindinių Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos uždavinių ir šiuo atveju vienas pagrindinių motyvų, paskatinsiu Bostono skyriaus narius sukurti šią lietuviškai veiklą tarp tautiečių.

Viešoms aišku, būdamas išskirtas ir pabiręs, mūsų jaunimas yra eksponuotas įvairiausiems pavojams, o ypač mišrioms vedyboms, kurios yra pavojingiausias elementas nutautėjimo procese. Todėl suprantama, jeigu mūsų jaunimas neturės tinkamų sąlygų pasaulietiškam gyvenimui, neturės progos kurti ir bendrauti grynai lietuviškoje aplinkoje, negalės vienas kito pažinti, negalės ir lietuvių šeimų kurti, ir turės išnykti šiame Tautų Atlane.

Štai kodėl ALT Sąjungos Bostono skyrius ėmėsi šio darbo. Namų steigėjams rūpėjo sukurti kultūringas bendravimo sąlygas visuomeniškam ir bendruomeniškam veikimui, kad priaugantis jaunimas galėtų pamatyti motulės audinių motyvus, pastatytų Lietuvos laukų ir pievų grožį, įsijausti į tautinių ornamentų nepaprastą originalumą, pažinti lietuvių tautos garbingą praeitį ir jos didvyrius, išmokti savo tradicijų ir jų laikytis, vienu žodžiu, kad sužinotų iš kur yra kilę ir kuo turi būti.

"Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būti!" Štai šūkis, kuris lėmė Bostono skyriaus vyrų nutarimą įsigyti namus ir įrengti šią tautinę šventovę.

DARBO SĄLYGOS IR JO PRADŽIA

Taigi, kaip tarė, taip ir padarė. Skyrius, vos tik 1949 metais įsisteigęs, jau 1951 metų pavasarį įsigijo namus. Darbą reikėjo pradėti be nieko. Skyriaus kasoje tik skersvėjai sukimosi, nariai, kurių dauguma tik neseniai išlipo iš laivo, emigrantai, dar šioje žemėje kojų nesušilę, patys kiaurom kišenėm ir su visa eile asmeniškų problemų ant nuosavo sprando, ėmėsi šio milžiniško darbo, neturėdami lėšų, neturėdami priemonių ar kokių nors perspektyvų ateityje... te turėdami tik vienintelį turą — Tėvynės meilę ir nuosirdų lietuvišką ryžtą. Tačiau pasirodė, kad tai būtų viską prašokančio ir visas kliūtis nugalinančio įrankio, nustebinusio visus pesimistus.

Žinoma, galva svaigo įsiekiant atsakymo į kylančias problemas: lėšų, darbininkų, medžiagų, projektų ir t.t. ir t.t. Nieko konkrečiau, nieko aiškaus neturėjome, todėl tarėme, kad užuot tuojau įsiekiojus atsakymą į visus klausimus neatidėliojant imkimės darbo, pirmoji eilė įsivaikyti

nupirktą namo išdegtusius vidurius. Ir taip vieną šeštadienį prie mūsų namų privažiavo sunkvežimis, į kurį per langus pasipylė huodėguliai, tinkas, su lūžę rakandai ir debesys dulkių. Jas kėlė dirbdami išsijusę naujieji namo šeimininkai. Bostono skyriaus vyrai, priešakyje su savo pirmininku Jonu Kasmausku. Gerokai padirbėjus, visų veidai patamsėjo — apsidengė geru dulkių sluoksniu, po kuriuo tačiau spindėjo kupinos ryžto, džiaugsmo ir vilties akys.

FINANSAVIMAS

Mūsų viltys buvo galutinai sucementuotos, kai Bostono skyriaus pirmininkas, gilus patriotas ir žinomas visuomenininkas Jonas Kasmauskas, pasiėmė šį reikalingą finansuoti asmeniškai ir plačiai praverė tam reikalui savo piniginę, investuodamas į tą reikalingą nemažą pinigų sumą, kartais nuskriaudamas net savo asmenišką biznį. Maža to, Jonas Kasmauskas kartu su namų įrengimo finansavimu, šiam reikalui atidavė visą savo jaut-

rią širdį, savo patirtimą ir visas laisvas valandas, kartu su kitais dirbdamas visus elinius darbus. Tuo būdu Jonas Kasmauskas sudarė retą pavyzdį Amerikos lietuvių gyvenime. Būdinga ir tai, kad Jonas Kasmauskas buvo vienas tų, kurie nepabūgo gėdintis ir šmeižtų, jis iš karto patikėjo naujaisiais ateiviais, parėmė jų sumanymus ir idėjas ir, kartu dėdamasis, sukūrė šį lietuviškos kultūros paminklą. Visai normalu ir teisinga, kad skyriaus nariai ir artimieji būčiai panoro už kilnią širdį Joną Kasmauską asmeniškai pagerbti patvaresniu paminklu, pastatydami jo būstą jaunimo saleje, tuose pačiuose namuose.

Tuo būdu, dėka Jono Kasmausko, buvo išspręsta pagrindinė — finansavimo problema, po kurios sekė kitos: darbo jėgų organizavimas, namo dekoravimas — jo turinio meninis sukurimas, organizacijos ir namo juridinės padėties sutvarkymas, paramos ir pritarimo tiek iš savo Sąjungos narių, tiek iš pašalinių telkimas.

PIRMIEJI PRITARIMAI IR PAGALBA

Reikia pasakyti, kad mėginimas suinteresuoti kitus — tiek Sąjungos skyrius, tiek prijaučiančiuosius asmenis vyko labai sėkmingai. Tačiau tai suprantama, nes kiekvienas konkretus susidomėjimas reiškė ne tik moralinę, bet, svarbiausia, ir piniginę paramą, o piniginių problemų visi pakankamai savų turėjo. Tačiau buvo ir tokių, kurie į mūsų kvietimą prisidėti labai šiltai reagavo ir mūsų darbą parėmė. Pirmoje eilėje į tą kvietimą, labai teigiamai vertindama, kaip ir visuomet jautriausiai reaguojanti į visas tautinės svarbos problemas, atsiliepė ALT Sąjungos Centro Valdyba. Jos pirmininku tuomet buvo žinomas humanistas, didelis patriotas ir visuomenininkas (Perkelta į 2 psl.)

GERIAUSI LINKĖJIMAI

Viešoms Mūsų Draugams ir Rėmėjams

Visi Moderniniai Patogumai

AR JUMS VISADA prireikia šveisti savo toiletą kada pasitaiko atsilankyti švečių, prieš jų atvykimą?

Tam patogus pagalbininkas šiadien yra SANI-FLUSH, geriausias disinfektantinis toiletų įtalpos valytojas. Jis toks moderninis kaip ši minuta.

SANI-FLUSH išvalys jūsų toiletą įtalpą chemikališkai, pašalins plėtmus ir nesvarias susidėjusias gliuomes, užtikrins toiletų įtalpą visai švarią, taipgi pašalins visokius kvapus, o tam nereikia pridėti jokio darbo.

Visiškai saugus visokioms toiletų sistemoms. Veikia minkštame ar kietame vandenyje.

PARSIDUODA visur dviejuose patogiuose didumuose. BANDYKIT mūsų išdirbamą MEL'O CLEANER ir vandans minkštytoją, tinka voniai, virtuvei ir skalbyklai.

The Hygienic Products Co.

A. PAUL TINCHER

HANDWRITING EXPERT

Expert on all Questions on Forgeries. — Age of Ink Paper, Typewriting, Court Photographs

NATIONAL CITY BANK BLDG.
CH 1-2344—MA 1-7696 Evenings—WY 1-3666

GREETINGS and BEST WISHES

from

ANTHONY CARLIN CO.

230 HANNA BLDG.

PR 1-3302

Our Sincere Greetings and Best Wishes
For a Pleasant Holiday

CUDNIK FUNERAL HOME

1155 EAST 79th STREET

UT 1-1591

Best Wishes to Our Friends and Patrons

B. OF L. E. AUDITORIUM

Corner of St. Clair & Ontario St.

Suitable for Lectures, Plays, Moving Pictures with Sound Effect. — Seating capacity 1,200—800 on first floor and 400 in the balcony. Convenient transportation facilities.

Frank W. Chopp, Mgr.

Phone: CH 1-0733

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

FURNACE REPAIRS

We will inspect your furnace without charge—Any make. Cleaning—Re-Cementing—Gas Conversions
Boiler Repairs—New Furnaces Installed
Time Payments

A. A. FURNACE & BOILER CO.

8445 BROADWAY

BR 1-0430

GREETINGS and BEST WISHES

A. B. C. GARAGE

GENERAL AUTO REPAIRING

All Work Done to Your Expectations

8829-33 ST. CLAIR AVE.

GL 1-5630

GREETINGS and BEST WISHES

AMALGAMATED ASS'N. OF
ST. & E. RY.

Harry Lang — Secretary

740 SUPERIOR AVENUE, W.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

AMERICAN LUMBER CO.

1725 Ivanhoe

IV 1-2800

GREETINGS
To All the Lithuanian People
For a Pleasant Holiday

ANTHONY O. CALABRESE

STATE REPRESENTATIVE

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

BUILDING LABORER'S
Local No. 310

JAMES O'TOOLE, SECRETARY

1220 ONTARIO ST.

Geriausie sveikinimai draugams ir rėmėjams
BICKART'S CENTER-MAYFIELD
POULTRY

1443 WARRENSVILLE CENTER RD.

Į šiaurę nuo Mayfield

EV 1-2233

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

Greetings and Best Wishes to Our Friends & Patrons

AURORA RESTAURANT

Famous for Steaks, Lobster, Spaghetti, Ravioli, Excellent Service
WE CATER TO WEDDINGS & SHOWERS

11316 EUCLID AVENUE

RA 1-1010

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

CLEVELAND AMBULANCE SERVICE, INC.

Remember the Maroon and Cream Colored Cars
with the Men in White

Called and Recommended by Cleveland's Leading
Physicians and Surgeons

ENdicott 1-0770

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE CANNON TAILORING CO.

Suits and Topcoats Made-To-Order

124 ST. CLAIR AVENUE Cor. East 2nd St.
CLEVELAND

BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons

CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE. PR 1-0190

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CLEVELAND FABRIC SHOP

13560 Euclid Ave. GL 1-8523
706 East 185th St. off Lake Shore Blvd. IV 1-6832

Best Wishes to Our Friends and Patrons

THE CLEVELAND METAL ABRASIVE COMPANY

887 EAST 67th ST. HE 1-0900

HOLIDAY GREETINGS

CLEVELAND STATIONERY SUPPLY COMPANY

1260 WEST 4th STREET SUPERior 1-8460

T. S. namai

(Atkelta iš 1 psl.)

Dr. Colney. Centro Valdyba ne tik užgrybė ir palaimino užsimotąjį darbą, bet ji parėmė \$1000.— paskola bei nuolatiniu rūpinimusi visais mūsų namo reikalais ir problemomis. Netrukus į tą mūsų kvietimą atsiliėpė su pritirimu ir \$25.— parama visų gerai pažįstamas politikas, patriotas ir visuomenininkas adv. Ant. Olis iš Chicago. Dr. Colney asmeniškai šį reikalą parėmė atsiųsdamas \$25.— auką ir geriausius linkėjimus. Iš Sąjungos skyrių jautriausiai atsiliėpė mūsų kaimynai — Worcesterio skyrius, kuris atsiuntė \$50.— paramą.

Iš prijauniančiųjų asmenų pirmausia labai nuoširdaus pritirimo susilaukta iš visuomenininko ir biznieriaus, žemaičių žemės sūnaus Antano Ivo-Ivaškevičiaus, kuris šį reikalą parėmė visa dolerių šimtaine. \$100.— parama ir jautriu tautišku nuoširdumu atsiliėpė žinomas veikėjas ir patriotas iš Brocktono Petras Vaičiūnas.

Visi šie skubūs atsiliėpimai ir suteiktoji parama turėjo nepaprastos reikšmės ir buvo nuoširdus paraginimas bei moralinis sustiprinimas dirbantiesiems užsibrėžtąjį darbą.

DARBO TALKA

Norėdami palengvinti piniginę našą, skyriaus vyrai nutarė eilinius darbus atlikti lietuviškosios tautos pagrinde. Visų pirma nusistatytą jungtis tikon patiemis, o be to, į talką kvieisti visus tuos, kuriems tik rūpėjo mūsų organizacijos tikslai ir kuriama lietuviškoji pastogė.

Malonu šiandieną pažymėti, kad į šią lietuvišką talką tuojau įsijungė mūsų jaunimo dalis, t. y. skautės ir skautai su Liudu Koncium priešakyje, viso atidirdami 700 darbo valandų. Į talką atsiliėpė ir dabar Bostone gyvenantis Joniškėlio bataliono vadas plk. Antanas Stapulionis, atidirdamas 60 darbo valandų. Atsiliėpė geros valios lietuvis Antanas Sapalis, dirbdamas 5 val., atsiliėpė Inžinierių Sąjungos Bostono skyrius, pažadėdamas pagalbą, atsiliėpė ir eilė kitų nuoširdžių patriotų, įvairiai mūsų pastangas paremdami.

Tenka pabrėžti, kad visi paminėti talkininkai yra tikrai lietuviškam reikalui pasišventę asmenys. Juk jie visi dirbo fabrikuose, mokyklose ar kitur, o grįžę iš sunkaus darbo, atitrūkę nuo šeimos reikalų, kartais ir su žmonom susibardami, skubėdavo į tuos namus, dirbdavo dažniausiai naktimis ištisas valandas nelengvą remonto darbą. Bet visi tie, kurie dirbo — dirbo su nepaprasta nuotaika ir pasišventimu, kartais užraukdami darnią sutartinę, kuri skambėjo tuščiose patalpose ir aidu atsiliėpdavo kiekvieno širdyje, mintimis nunešdama jį į gimtąjį kampelį, skendintį tolumoj, tarp ošiančių šilų ir sodrių žaliuojančių pievų... Tai buvo jėga, kuri nebijojo jokių kliūčių ir sunkumų.

Su nuoširdumu namų įrengimo darbams pasišventę Bostono skyriaus nariai. Jų visų tikslinio darbo įnašas į remontą, pagal Revizijos Komisijos 1954 m. aktą, pasiskirsto šitaip: Ed. Eitavičius 5 darbo valandos; Er. Bludnikas 6, J. Adomonis 11, St. Jakutis 11, V. Vaičiūnas 24, Gričius 30, A. Latvėnas 30, Romualdas Veitas 30, Ant. Matjoška 40, a. a. Anic. Strockis 41, Ad. Dilba 50, V. Vilutis 60, Inž. Nikolskis 63, A. Bričkus 70, Leonas Lendraitis 75, Feliksas Eidimtas 77, Jurgis Laurinaitis 100, Jonas Vasiljauskas 104, Albinas Barulis 110, Antanas Bačiulis 110, Dr. A. Liauba 115, Vladas Mickūnas 130, A. Ščiuka 167, Jonas Kasmauskas 200, Juozas Vaičjurgis 212, Antanas (Perkelta į 3-tią pusl.)

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons

CARPENTERS DISTRICT COUNCIL

CARL J. SCHWARZER, President

GEORGE SHEWRING, Secretary

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

THE CRANE COMPANY

PLUMBING SUPPLIES

6215 Carnegie Avenue
UT 1-2400

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

DAIRYMEN ICE CREAM COMPANY

3068 WEST 106th ST. OR 1-2300

Best Wishes to Our Friends and Patrons

DEPENDABLE SPRAY PAINTING Co.

1440 East 41st St. HE 1-4540

Best Wishes to Our Friends and Patrons

THE EVANS ENVELOPE & TAG CO

1677 EAST 40th STREET HE 1-5919

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

THE CENTRAL BANK CO.

Member Federal Deposit Insurance Corp.
Member Federal Reserve Bank

Saving Deposits Insured Up To \$10,000
INTEREST RATE NOW 2% PER ANNUM

BROADWAY AT 20th ST.
LORAIN, OHIO

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS

CALIFORNIA FRUIT MARKET

THE FINEST FRUITS AT THE LOWEST PRICES

7916 St. Clair Ave. HE 1-3877
H. Cowan, A. Rossichan, Prop.

Geriausio linkėjimai mūsų draugams ir rėmėjams

CASTELLANO'S PIZZERIA & RESTAURANTS

Pizza-pie kepamas jums matant.
MAKARONAI, RAVIOLI, KIAULIENA IR KUMPIAI.

Privatūs ballai iki 100 asmenų
2 vietovės geresniam jūsų patarnavimui
8111 WADE PARK AVENUE GA 1-2763
5881 MAYFIELD ROAD HI 2-0444

SVEIKINIMAI IR GERIAUSI LINKEJIMAI

CLEVELAND SAW & MFG. CO.

1173 East 58th St. HE 1-4211

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CLIFFVIEW LAND COMPANY

2191 South Green Rd. EV 2-1300

Geriausio sveikinimai draugams ir rėmėjams

COMMONWEALTH REALTY CO. AND GENERAL INSURANCE

LOUIS A. DiFABIC, Vedėjas

SW 5-6363 2716 East Blvd. SW 5-2208

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

DR. G. H. SCHEVE OPTOMETRIST

4936 PAYNE AVENUE EX 1-2989

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons

A & A CAFE
THE FINEST FOOD, WINE, LIQUOR, BEER
1701 Superior Avenue. PR 1-8615

Tautinės Sąjungos namai

Vilėniškis 215, Ignas Vilėniškis 220, Petras Blumė 245 ir Dr. B. Kalvaitis 320 darbo valandų.

Dalis skyriaus narių į talką darbu įsijungti negalėjo, tai daugiau ar mažiau prisidėjo savo piniginiu įnašu. Pinigais šį reikalą rėmė šie skyriaus nariai: Jonas Kasmauskas, Stasys Mockus, St. Minkus, A. J. Namakey, Antanas Vilėniškis, Dr. Bruno Kalvaitis, Antanas Bričkus, Alfonsas Latvėnas, Leonas Lendraitis, A. Minkaitis, Dr. A. Liauba, Ignas Vilėniškis, Juozas Vaičiūrgis, a. a. Anic. Strockis, Jonas Vasiliauskas, F. Eidimtas, R. Veitas ir A. Dilba (daviniai iš Rev. Kom. akto). Namų įrašų tekstais rūpinosi St. Santvaras.

SKYRIAUS VALDYBOS DARBAI

Skyriaus Valdybą tuomet sudarė: Jonas Kasmauskas — pirm., Dr. Bruno Kalvaitis — vicepirm., Ignas Vilėniškis — sekretorius, Jonas Vasiliauskas — kasininkas ir Jonas Adomonis. Tuometinei Skyriaus Valdybai teko nelengva našta, visą reikalą organizuojant, koordinuojant ir visus remonto darbus varant pirmyn.

Darbo tikslingumui buvo sudarytos atskiros darbo sritys. Joms vadovauti ėmėsi šie asmenys:

Lėšų organizavimą ir kitus išdalo reikalus — Jonas Kasmauskas.

Darbo talkos organizavimą — Ign. Vilėniškis.

Remonto darbų vadovavimą — Ant. Bričkus.

Teisinius namų ir organizacijos reikalus — Dr. Bruno Kalvaitis.

Technikinę priežiūrą — Inž. Jonas Mikalauskas.

Dekoravimo darbų vadovavimą ir vykdymą — dalį Viktoras Andriūšis.

Lėšų sunaudojimą prižiūrėti — Vladas Mickūnas ir V. Vilutis.

Šitaip susitvarkius, visi darbo, kiek pajėgė, bendrai tariantis dėl kiekvienos kylančios problemos, gaunant skyriaus narių susirinkimo pritarimą visais svarbiais atvejais. Skyriaus Valdyba buvo laiminga, kai matė skyriaus narių minties darnumą, kai matė reikalą einant pirmyn ir savus namus tampant tikrove.

MENO IR TEHNIKOS DARBAI

Namų aptvarkius, jis buvo reikalingas turinio. Jis buvo reikalingas dvasios, lietuviško stiliaus ar, kitaip sakant, lietuviškos gyvybės. Žinoma, tai galėjo padaryti tie, kuriuos Dievas apdovanojo retais gabumais. Mūsų laimei Bostone apsigyveno vienas stipriausių mūsų dekoratyvinio meno žinovų, dalį Viktoras Andriūšis. Tai buvo mums tikra palaima. Nepaprastų Viktoro Andriūšio gabumų dėka buvo sukurtas vientisas, originalus ir nepaprastai skambus lietuviškas meninis kūrinys. Kai Viktorui Andriūšiui buvo peršama viena ar kita individuali idėja realizuoti, jis tada visuomet pabrėždavo: "Aš nenoriu čia jamžinti savęs asmeniškai ar kurio nors kito lietuvi dailininko, man terūpi sukurti pilną ir vientisą lietuvišką meninį kūrinį". Jis tai ir padarė, jo darbai kalba daug iškalbingiau, negu kai kurie parinkti žodžiai. Jis visa tai atliko labai artimai bendradarbiaudamas su kitu nepaprastai giles lietuviškos sielos, didelės Tėvynės meilės žmogumi inž. Jonu Mikalausku.

Jei būtų galima pamėginti šiuos vyrus apibūdinti kaip žmones, tai jie taip atrodytų: Jonas Kasmauskas — stambus ir rytingas žemaitis, tvirta uola kiekvieno pastato pamatui, Viktoras Andriūšis — švelni, jautriai subtili drąsiška siela, o Jonas Mikalauskas — judri, veikli ir

jautri augštalčio širdis. Jie buvo ta pompa, kuri varė, judino ir palaikė visą šio kūrinio funkcionalinę gyvybę.

Ten, kur trūko inžinieriaus, dailininko, centrinio šildymo specialisto, kalvio, plomberio, dažytojo, patarėjo bet kuriais reikalais, staliaus ar draugo — ten visada atsirasdavo inž. Mikalauskas.

Dail. Viktoro Andriūšio ir inž. Jono Mikalausko įnašas į šių namų sukūrimą yra neįvertinamas jokiais materialiniais gėrybėmis. Buvo mėginta jų įnašą skaičiuoti po 800 darbo valandų kiekvienam, tačiau tai nesudaro tikrojo jų įnašo vaizdo, kai imi vertinti jų pasiūlytą, savo laiko nepaisymą ir kūrybą.

Atskiriomis progomis ir kiti inžinieriai pasidalindavo mintimis, kai būdavo sunkesnės problemos, jų tarpe ypač inž. K. Kriščiūkaitis. Su dideliu dėkingumu minėtinas architektas Jurgis Okunis. Arch. J. Okunis, jei neklystu, bene pirmasis bus įforminęs žaltį lietuviškajame dekoratyviniame mene. Herbu salėje kabantis žibintas-liustra, tai yra žaltio ir tulpės, lietuviško stogo žirgo ir mūsų kiemų žvirblio, kaip vaisingumo ženklo, gražus ir naujas derinys. Arch. J. Okunis savo darbu, idėjomis ir nuostabiais patarimais iš tikro daug prisidėjo ALTS namus Bostone įrengiant ir puošiant.

Šiems visiems vyrams, kurių pagalba buvo sukurta šio namo originalus charakteris ir turinys, tenka didelė pagarba ir visos Tautinės Sąjungos gili padėka.

GREETINGS

To Our Lithuanian Friends
And Patrons

The U. S. Wallpaper
and Paint Co.

TERIOLITE DAŽAI
SPECIALIAI \$2.48 UŽ
GALIONĄ

Rūsio reikmenų pardavimas
už 1/3 kainos

Lūbų popierius specialiai
15 c. už ritinį

Taip pat grindų dengimas

6001 EUCLID AVENUE
HE 1-6944

Greetings and Best Wishes

To You All

SHERWIN

HARDWARE CO.

Plumbing, Electrical Supplies,
Glazing—Headquarters for
Sherwin Williams Paints and
Varnishes

740 EAST 185th STREET

IV 1-2092

TEISINĖ ORGANIZACIJOS PADETIS

Bostono skyrius, kaip Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos padalinys, neturėjo juridinio asmens teisių, todėl jis negalėjo įsigyti turto savo vardu arba kitaip turą valdyti. Todėl 1951 metais namas buvo nupirktas Jono Kasmausko vardu. Atsirado reikalinga organizacija legalizuoti. Tų pačių metų rugpjūčio mėnesį po visos eilės formalinių patvarkymų, padedant adv. Kalinauskui, Bostono skyrius buvo legalizuotas pagal veikiančius įstatymus, kaip Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 10 skyrius (angliškai National Lithuanian Society of America Ch. 10). Po to 1952 m. kovo mėn. namas buvo perrašytas organizacijos, kaip juridinio asmens, vardu. Per 9 mėnesius, kad ir gerokai pavargus, darbas ėjo pirmyn ir 1952 m. kovo mėn. 1 d. jis buvo vainikuotas iškilmingu atidarymu.

AR TIKSLAS BUVO PASIEKTAS?

Į tą klausimą tebus leista atsakyti dviejų į ALTS Bostono skyriaus namą atsilankiusių, čia gimusių, lietuvių jaunuolių lūpomis.

Vienas jų, apsilikęs Amerikos jūrininko uniforma, atsilankė į namą kažkieno paragintas, kai namas buvo visai baigiamas įrengti, kad pažūrėtų kasgi čia daroma. Įėjęs kalbėjo angliškai, aiškindamas atvykimo tikslą. Besidairydamas aplinkui visą laiką tylėjo, tik staiga lietuviškai pratarė: — "Ar tai viskas lietuviška?" Gavęs teigiamą atsakymą, su pasididžiavimu tarė: "Ir aš esu lietuvis, mano mamė iš krajaus, aš irgi moku peinti, ti ir čia man viskas patinka. Ant šipo aš turiu draugą, kai mes kitą kartą vėl atplauksim į Bostoną, tai aš jam viską čia parodysiu".

Antra, tai Brocktono lietuvių vienuolyno seselė... čia, gimusi. Atsilankiusi į namą su vienuolyno seselėmis ir keliais kunigais, žiūrėdama visą tą kūrinių, sudėjusi rankas lyg maldai, paprastai, bet nuostabi, lyg iš save kalbėdama, tarė: "Dieve, aš niekuomet nemaniau, kad lietuviškas menas toks gražus!" Ir tuoj pat, kreipdamasi į vyresniąją, tesė: "Sesėle, mes būtinai turime savo koplyčią Brocktone taip pat įrengti".

Šie du pasakymai mums buvo didelis užmokestis už visus vargus. Ir šiandieną, po dviejų ir daugiau patyrimo metų, mes galime pasakyti, kad šiuose namuose susikūrė iš jaunimo bendravimo šiuose namuose. Čia rengiami visi svarbesnieji kultūriniai parengimai, posėdžiai, maži koncertai, susirinkimai, paskaitos, parodos ir įvairūs lietuviškosios tradicijos persunkti pobūviai. Čia jaunimas susitiko su iš Lietuvos pagubais žvejais ir išgyveno retą tautinę manifestaciją. Čia susikūrė savo veiklos bazė Bostono lietuvių skautai ir skautės. Čia svečiuojasi ir Amerikos skautai. Dėka šių palankių sąlygų, lietuvių skautų organizacija Bostone stiprėja ir auga. Čia dirba Al. Gustaitienės vadovaujamas Bostono mėgėjų teatras, čia repetuoja chorai. Į čia atvyksta svečių iš visos Amerikos lietuviškojo meno kūriniai pasigėrėti.

Visa tai reikia laikyti nemenku įnašu į lietuviškosios kultūros laimėjimus, naudingą buvėliu lietuvių išlaikymui pagyvinti.

Kelias nueitas sunkus, bet laimėjimas aiškus, tad tikėkimės, kad reikalus nežus ir čia nereikės steigti karčiamos ar kitos kurios internacionalinės institucijos.

Visą šį darbą, kurį atliko pašiūventėlių saujelė, aukojame Tau, mūsų visų Motiną Motina, Lietuva Tėvyne!

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

JOHN L. MIHELICH

Attorney

And Member of Civil Service Commission
MA 1-2013

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

J. & E. FABRICATING CO.

CUSTOM BUILT FORMICA 'SINK TOPS and BAR TOPS
7912 Carnegie Ave. SW 1-2711

Geriausio sveikinimai draugams ir rėmėjams

JAMES A. FLETCHER

Realtor

32341 Vine St.

WI 3-4300

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JOHN KUBACKI

PHOTOGRAPHER

1218 EAST 79th STREET

EX 1-3800

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JOE HARRIS

DISTINCTIVE MEN'S WEAR

10536 Euclid Avenue

CE 1-1295

Geriausio sveikinimai draugams ir rėmėjams

KOVAC REALTY CO.

960 East 185th Street

KE 1-5030

HOLIDAY GREETINGS

THE KOEHLER RUBBER & SUPPLY
COMPANY

MECHANICAL RUBBER GOODS

Compressors, Lubricating Equipment

3885 CARNEGIE AVENUE

HE 1-8867

HOLIDAY GREETINGS
TO YOU ALL

KIFFER TOOL & DIE, INC.

Special Machine Precision Built Progressive

Lamination Dies

3801 TILLMAN

WO 1-2440-1-2

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

C. SAM DREYER

WHEN YOU ARE READY TO PAINT YOUR OFFICE
STORE OR FACTORY.
CALL HE 1-3750

We Wish Our Friends and Patrons a Pleasant
Holiday

THE E. B. BROWN OPTICAL CO.

803 Union Commerce Bldg.

Main 1-2428

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

EDMUNDS TOOL COMPANY

3238 St. Clair Avenue

PR 1-2832

BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

ELECTRO PROCESSING COMPANY
PLATING AND SURFACE TREATING

4615 SUPERIOR AVENUE

EX 1-1154

GREETINGS and BEST WISHES

EMMETT MEADE

SLATE ROOFING CONTRACTOR

3288 EAST 130th STREET

SK 1-8139

GREETINGS and BEST WISHES
TO ALL

THE EXCELSIOR VARNISH WORKS
INCORPORATED

1228 WEST 74th STREET

AT 1-8600

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

CONCRETE PIPE CO., OF OHIO

OLD MILES ROAD
LO 1-5367

Best Wishes to Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

COTTON CLUB BEVERAGES

SAVE CAPS FOR EAGLE STAMPS

HE 1-8030

Best Wishes To Our Many Friends

C. C. ROBINSON REAL ESTATE CO.

10005 CEDAR AVENUE

CE 1-2996

Chicagos lietuvių veiklos apžvalga

Cia kultūrinio veikimo "express", pastaruoju metu, nestovi nei minutės vietoje: dainos, muzikos ir kit. darbuotojai prakaituodami dirba, norėdami patiekti plačiajai Chicagos visuomenei kuodaugiausiai liet. parengimų. Galbūt jie tuo nori chigagiečius lietuvius "atmušti" nuo partinių rietenų ir praradinti prie vieningo meilės brolybės sugyvenimo idealo, kuris sujungs visų brolių jėgas vienam tikslui — tėvų žemės išlaisvinimui.

Geriausius parengimus, iki šiol, stačiai liet. šventės, parengė "Margutis", tačiau pastaruoju laiku ir kiti rengėjai pradėjo žiūrėti į savo parengimų ne kiekybę, bet kokybę. Sveikintina šia linkme puoselėjant lietuvių meninę kultūrą, neginčytinai svetimuosiuose bus užtarnautas liet. tautos tikras vertinimas ir pagarba.

Toki koncertai, kaip Aleksandro Kučiūno 25 metų muzikinės veiklos sukaktuvinis (spalio 31 d.), Čiurlionių ansamblis atkviestas iš Clevelando (lapkričio 14 d.) ir lietuvių, latvių bei estų bendras koncertas (spalio 81 d.), kurie meniniu požiūriu augščiau įvertinti savos ir kit. spaudos bei publikos. Jie sutraukė didelius būrius svetimausių pasidžiaugti bei pasigrožėti liet. dainos, muzikos ir taut. šokių menu bei taut. rūbų meniškumu. Puikiai jiems pavaizdavo lietuvių tautinę kūrybinę galią ir kultūrą ir parodė lietuvius esant vertais laisvės troškimo bei lygaus gyvenimo laisvų tautų tarpe.

Kunigaikštienės Birutės draugija (lapkričio 20 d.) surengė Metropolitan Operos dainininkų

Anna Kaskas, Alg. Brazio ir muziko Vl. Jakubėno gražų koncertą, parėmimui Liet. Laisvės Kovų Invalidų ir sergančių karių Vokietijoje.

Chicagos teatrui nepajėgiant dažniau užkopt ant "steičiaus", gražius teatro pasilgimo tarpus užpildė (spalio 16 d.) Vl. Braziulio dramos studija iš Clevelando su P. Vaičiūno "Sulaudyta priesaika" ir Detroito scenos mėgėjų būrelis (spalio 24 d.) S. Čiurlionienės "Pimigėliais".

Šiltai prisimintinas "Pirmyn" choro pastatymas (spalio 10 d.) 3 veiksmų operetės "Laima". Šiam chorui jau daugiau kaip 20 metų vadovauja Amerikos lietuvių muzikas Kazys Steponavičius. Bendrai choras jau artinasi prie savo 50 metų gyvavimo slenkčio. Choro repertuare yra buvusios net tokios operos, kaip "Carmen", "Cavalleria Rusticana" ir kt. 1941 m. šis choras laimėjo pirmą vietą Chicagoland Music Festivalyje, kuriame jis rungsi su 5 valstybių choralais.

Sekmingai praėjo ir "Sandoros" parengimas (lapkričio 7 d.), kuriame buvo suvaidinta J. Offenbacho operetė "Sveikalingos nekalbės". Atmetus visus trūkumus, reikia pasidžiaugti senųjų Amerikos liet. ateivių vieningumu, susiklausymu, gausiai atsilankant į parengimą.

Iš kitų darbų pažymėtina Balso jautrus rūpestis pravedant rūbų vajų, suorganizuojant Chicagos mieste rinkliavą bei kitas galimybes išnaudojant didesniai vargstančių tremtyje tautiečių sušelpimui.

Iškilmingai prarastas kariuomenės šventės minėjimas (lap-

kričio 21 d.). Minėjimo metu buvo renkamos aukos kovose su želstais ir netekusiais sveikatos kariams.

— Rep.

TAUTINIS SAJUNGOS CHICAGOS SKYRIAUS VAKARAS

A. L. T. S. turi tradiciją ruošti rimto pobūdžio parengimus. Ir šį kartą, lapkričio mėn. 27 d. vakarui buvo užkviesti Henrikas Kačinskas, Antanas Gustaitis ir Bernardas Brazdžionis. Jų programos, kaip vadinamųjų "trijų didžiųjų" pasirodymuose, visada esti to paties pobūdžio, bet jų kūrinių jėgų sukaupimas kiekvieną kartą taip įspūdingai pasireiškia, kad vakarai sukelia tiek entuziazmo, kiek nepajėgia sukelti pamėgtų ir išgarsėjusių solistų vokalistų pasirodymai.

H. Kačinskas, kaip žymiausias lietuviškos scenos aktorius ir A. Gustaitis, kaip populiarus humoristas, nuolat išauklami kartoti. Bernardas Brazdžionis, žinomas mūsų poetas, niekad nepaliekia scenos nesukelęs klausytojose didį susimastymą.

Tų menininkų scenos darbas yra tapęs neišskiriama mūsų nūdienio kultūrinio gyvenimo dalimi. Jų kūryba visada jautriai atsiliepia į esamojo momento vyksmą. Šį kartą Henrikas Kačinskas interpretavo V. Kudirkos satyrą minint spaudos laisvės sukaktį. A. Gustaitis kėlė mūsų veiksmų smulkinimą ir B. Brazdžionis "Lietuvius be Lietuvos" tautos dvasios kentėjimus.

Chicagos lietuviai į šios rūšies vakarus eidavo noriai ir gausiai, bet šį kartą tas nepasitvirtino. Per daug buvo įvairių kitų parengimų tą patį vakarą. Ta publika, kuri atėjo, buvo tikrai rinktinė, ir nuotaika, tiek programos metu, tiek šokiuose ir būfete, buvo iškilminga ir graži.

Dr. Steponas Biežis, atidarydamas vakarą, pasakė kelis prasmingus žodžius, pritaikytus rengtam vakarui. Tą pačią progą priminė Ministro Bronaus K. Balučio 75 metų amžiaus sukaktį (gruodžio mėn. 29), siūlydamas šio vakaro rengėjų ir dalyvių vardu pasiųsti Jubiliumui sveikinimo telegramą. Publika Dr. S. Biežio pasiūlymą parėmė labai nuoširdžiai.

K. Vidimis

DIDYSIS AMERIKOS LIETUVIS

Siemet sukanka 10 metų nuo dr. Jono Šliūpo mirties, ir tai sukaktis paminėti veikia įvairių Chicagos draugijų suorganizuotas komitetas. Minėjimas įvyks 1954 m. gruodžio 11 d. Lietuvių Auditorijoje 7-tą valandą vakaro. Kalbės Vaclovas Biržiška, Pijus Grigaitis ir Mikas Vaidyla.

Dr. Jonas Šliūpas yra didysis Amerikos lietuvių švietėjas ir organizatorius. Jo atlikti darbai Amerikos lietuviams ir visai lietuvių tautai yra labai dideli, ir nepamirštinai. Ir todėl Chicagos lietuvių draugijų Komitetas kviečia visus lietuvius ir lietuves kno skaitlingiausiai atsilankyti į dr. Jono Šliūpo dešimtmetinį jo mirties minėjimą.

Dr. Algirdas Margeris, Chicagos lietuvių draugijų Komiteto Pirmininkas

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

MAPLEHEIGHTS RESTAURANT

Serving the Finest Food
at the Lowest Prices
15201 BROADWAY AVE.
Maple Heights, Ohio

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

For a Pleasant Holiday

THE LORAIN BANKING CO.

600 BROADWAY

LORAIN, OHIO

Member Federal Reserve Bank

Member Federal Deposit Insurance Corp.

SAVING DEPOSITS INSURED

UP TO \$10,000

INTEREST RATE NOW 2% PER ANNUM

GREETINGS

To All the Lithuanian People
For a Pleasant Holiday

JOSEPH H. AVELLONE

STATE SENATOR

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

JUDGE JOSEPH STEARNS

OF THE MUNICIPAL COURT

Sveikinimai ir linkėjimai visiems

Mūsų draugams ir rėmėjams

JACK KLUM REALTY CO.

259 East 156 Street

IV 1-2901

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

For a Pleasant Holiday

LIBERTY THEATRE

Superior at East 105th St.

HOLIDAY GREETINGS

To Our Friends and Patrons

LOUIS EISENBERG HARDWARE

We Carry a Complete Line of Hardware Supplies

1169 East 79th St.

EN 1-9381

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

LOU MELISKA PONTIAC, INC.

SEE THE NEW OUTSTANDING 1955 PONTIACS
COME IN AND SEE THEM

6603 BROOK PARK RD.

ON 1-5060

Greetings to Our Friends and Patrons.

KURTZ DRUG CO.

PRESCRIPTION SPECIALISTS

R. W. McLeod, Prop.

14715 Detroit Ave.

BO 2-2200

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

Kamm's Corner Body Ignition

ALL WORK GUARANTEED

15630 Lorain Ave.

CL 1-0995

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Many Friends

GAZELLE RESTAURANT

Serving Cleveland's Finest Foods

CHOICE WINES - LIQUOR - BEER

1132 EUCLID AVENUE

CH 1-4540

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

FARMERS PRIDE Cut-Up Poultry Stores

Our Cut-Up Poultry is Excellent, yet economical,
for your Dinner Parties or Banquets.—All poultry
and eggs come from our own farms direct to you.

1270 Euclid Avenue
10516 Euclid Avenue
3311 Broadview Road
2057 East 4th Street
16850 Lorain Avenue
17122 Kinsman Road

PR 1-5390
SW 5-7547
SU 1-1881
SU 1-4853
WI 1-6505
SK 1-7228

GREETINGS and BEST WISHES

FRANCES P. BOLTON

CONGRESSMAN

22nd District

GREETINGS and BEST WISHES

FROM A FRIEND

GREETINGS and BEST WISHES

To All Our Friends and Patrons

THE F. W. ROBERTS COMPANY

OFFICE SUPPLIES and EQUIPMENT
SINCE 1890

WE FEATURE PENDAFLEX HANGING FILES

642 SUPERIOR AVE., N.W.

MA 1-1910

Best Wishes to Our Friends and Patrons

The Guardian Burglar Proof Equipment

6219 Detroit Ave.

AT 1-7272

Geriausio sveikinimai draugams ir rėmėjams

HAMILTON INSURANCE AGENCY, INC.

GENERAL INSURANCE

13237 Superior, East Cleveland LI 1-7361

BEST WISHES

GEO. H. OLMSTED & CO.

GENERAL INSURANCE

1330 Keith Bldg. Call PR 1-5700

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

HEILMAN FURNACE & APPLIANCE CO.

GAS — OIL and COAL FURNACES

750 EAST 152nd STREET GL 1-9063

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON ME 1-3700

HOLIDAY GREETINGS

HILLCREST MEMORIAL PARK CEMETERY ASSOCIATION

Aurora & Richmond Roads Phone BE 2-0035

Best Wishes to Our Friends and Patrons

JORDAN CAMERA & SUPPLY STORE

3802 WEST 25th STREET SH 1-5611

Best Wishes To Our Friends and Patrons

GLENNVILLE DAIRY

Established Over 40 Years

Homogenized Vitamin D. Milk—Grade A Products

832 East 100th Street MU 1-6384

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons

BILL & ANN'S SHUFFLE INN.

SERVING THE FINEST CHOICE WINE—LIQUOR—BEER

7920 St. Clair Avenue EN 1-8884

Greetings and Best Wishes to Our Friends & Patrons

CAROFAN BRIDAL SHOPPE

7017 1/2 Superior Ave. EX 1-2828

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons

COTTAGE OF FLOWERS

FLOWERS FOR ALL OCCASIONS

Our personal attention given to every order, large or small
14603 DETROIT AVENUE AC 1-2100

Poilsis Karmelituose

(ISTRAUKA IŠ HUMORISTINIO ROMANO "TIPELIS")
PULGIS ANDRIUSIS

Plonai suverptas siūlelis, kuris rišo Pranciulį su mokslais eminarijoje, visiškai išsileisdavo per didžiulias vasaros atostogas. Kaip katinas medžiotojas, anksti pavasarį pabėgęs iš namų, grįžta rudenį sulaukinėjęs, pasikaustęs kojų paduškaites kietais rumbais, prikaista uodega, taip ir Pranciulis per vasarą išbarstydavo ir taip jau skurdžias žinias, kurias atsitiktinai įsigydavo (nusiiršindamas iš kitų) per mokslo metus, nes jo smegenys, it žydo kuinas, nebegaudamas botago, išklysdavo iš kello į pūdytus. Gavęs vieną arba dvi pataisas, be to, magaryčioms dar — vasaros darbą, peržegnojavo knygas, o kartais, apsisitęs pinigų, parduodavo jas Lukšio gatvės antikvarui, kurio krautuvelėje vykdavo jomarkas mokslo metams pasibaigus.

Tegu sau valdininkai važiuoja į Palangą, tegu augštesnės kategorijos beldžiasi į užsienius, tegu studentai ir gimnazistai skrenda traukiniais, autobusais ir sparnuotais. Nemuno garlais, vėsių žaliųjų kaimų, tegu sau švaisto kelmų ir alkūnių blizgėjime uždirbtus per žiemą pinigus, tegu sėbia kurhauzuose bei svetainėse brangvynius, tegu taiso sau sveikatą šiltu, tik ką nuo tešmenio atitrauktu pieneliu, tegu sau svajoja porolėmis ant piliakalnių, irstosi luoteliais ežeruose, renka sliekus iš po velėnų ir akmenų, — dinkite, važiuokite, plaukite, o Kauną palikite mums, nes mes ir čia surasime užkastus lobius!

Atostoginė karštingė piktu slogučiu griebia Kauną už gerkles. Atrodo, visa Lietuvos ateitis priklauso nuo to, kaip ponui X. pavyks pakelti svorį penkiais kilogramais, kaip ponas Z. pasisems pilnom rieškučiu tobulybės užsieniuose, kaip šią vasarą kibs kilbukai ties Gelgaudiškiu, koks bus grybų sezonas Kazlų Rūdoje, kokia kompanija rinksis Nimerzatės lošimo klūbe. Kiekvienas Lietuvos kampelis yra gražus ir įdomus ne dėl to, kad jis gražus ir įdomus, bet dėl to, kad tenai šią vasarą važiuoja jisai, ponas operos artistas, ponas referentas, ponas šioks, ponas kitoks arba tik taip sau gražiai apsirėngęs. Atrodo, tamsus Lietuvos kaimas tuojau bus suaktyvintas, kai jis su lagaminu išlips iš Zarasų autobuso ir, paplėtęs arbatinėje išgėręs degtinės su atvažiuosiu jo pasiimti tėvu, dardėdamas kalneliais į tėviškę, nušvies apylinkes, lyg meteoras, kaimynai tuoj nustos bylinėtis, pakeles apso-dins vaismedžiais, pelkes apšės kultūrinėmis žolėmis, šoks skaityti laikraščius, mes virti samagoną. Atrodo, jūros vanduo, saulė, kilbukai, kopos, pienas, baravykai, medus, debesys, sliekai, alaus putelė būtų bereikšmiai žodžiai, jeigu neatvažiuotų vasarotojas iš Kauno.

Dinkite iš akių kuo greičiau jūs visi, nes Kaunas dabar priklauso Pranciuliui, Vykei ir visai armijai tipelių, kurie su vasaros saule kyla iš pakampių į sostinės centrą, urščia mieste sode, rykauja Karmelitų paplūdimio karklynuose, stūgauja Mickevičiaus slėnyje, žagdami Girstupio vandenį, ūbauja per naktis Vytauto parke, kur laužosi šonkaulius ristikai su juodomis kaukėmis, pučia dūdas gaisrininkai, auksiniais sekmadienio rytme-čiais nuo Vytauto bažnyčios triukšmingai išplaukia gegužinės, kad net kunigas Tumas negali ramiai baigti pamokslą.

— Nereikia eit į pamokas! Ir šiandien ir ryt, visą vasarą, mėnesius, ne, reikia įsiginyti į šlaunį, net negalima patikėti! — rąžosi Pranciulis, priešpiečias pakilęs iš istorinės lovelės. — Ir Vilkas nesmuikuoją, išvažiuo tėvui šieno pjaut, grįš rudenį išsi-narstęs, apsilupinėjęs...

Matininkų kambarys taip pat tuščias, iškrankėjo visi į Lietuvos pelkynus. Išgaravo į kaimus ir mokslininkai, prisikimšę lagaminus knygų, guli kur pakrūmėse, džiiovindami smegenis. Tik Pranciulio kambaryje zyžia voro prievartaujama musė, už lango kaukši žingsniai, Savanorių prospektu darda vežimai, Karo mu-ziejus atmuša vienuolika smūgių.

— Mušk, kiek tik nori, dabar aš tavęs nebijau! Nu, nu, dar vieną! Aha, va, ir nuštilai, žinai, kad manęs neišgąsdinsi! — neturėdamas su kuo kitu pasikalbėti, Pranciulis šnekėjo su muzie-jaus laikrodžiu, kurio nelaikė dideliu savo draugu, ypač mokslo metais.

— Beveik visas liepas, paskui rugpjūtis, ir dar ir dar! Pala, pala, ką čia aš norėjau šiandien daryt? — sukdamas papi-rosą, šnekėjo jisai, prisiminęs Vilką, kuris dabar rūko tėvo kamblius, kol paaugš šiųmetė.

Voras šiandien neskubėjo pjauti musės, jinai zyzė ir zyzė, sakytum taip sau iš papratimo, bet ne mirtino pavojaus prispaus-ta, matyt, voras sumanė tik pažaisti, o gal tai buvo jauniklis ir dar gerai nemokėjo savo amato. Galima vaizduotis, kiek daug saulės buvo lauke šiandien, nes net gi keletas spindulių įsibrovė vidun ant grindų pro langelius, kurių stiklai dar nuo ledų sprog-dinimo buvo apklijuoti popieriniais kaspinais!

Pranciulis neturėjo menkiausio pagrindo blogai nusiteikti šį rytą, voras, kaip paprastai, kirkino musę, Savanorių prospektą žolynuose lėbavo balta žydo ožkutė, lyg nuotaka rūtų darželyje, saulė patekėjo savo laiku, po trečiadienio atėjo ketvirtadienis, kaip numatyta kalendoriuje, prieš akis tvyrojo ilga liepos mėnesio diena. Besiaudamas medžiaginiais lengvo stiliaus pusbačiais, jis ėmė garsiai juoktis:

— Gaila, kad nėra Vilko, būtų išgirdęs apie mokytojo pyragus!

Vakar per veliavos nuleidimo ceremonijas susitiko Karo muziejiaus sodelyje draugą iš provincijos, neseniai paskirtą mo-kytojauti N. bažnytkaimyje. Kaip visi provincijalai, matai, atva-

(Perkelta 6-tą pusl.)

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

NIAGARA

GAS - COAL - OIL
FURNACES

The Forest City
Foundries Co.

2500 WEST 27th ST.

BEST WISHES

To All Our Friends

Leonard Electric Mfg. Co.

★

3907 Perkins Avenue

HEnderson 1-8736

GREETINGS

To Our Friends and Patrons

BARTUNEK CLOTHERS

FINANCE YOUR

APPEARANCE

A MODERN TEN-PAY-PLAN

14958 St. Clair Ave.

6529 Union Avenue

833 Prospect Avenue

BEST WISHES

To Our Many Friends

M. O. MATTLIN

SPINET PIANOS

OF DISTINCTION

Easy Terms can be Arranged

2027 EUCLID AVENUE

PR 1-7633

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

IDEAL BUILDERS SUPPLY AND FUEL COMPANY

4720 BROOKPARK

SH 1-1600

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JOE LATINA & SON PLASTERING CO.

4438 TAMALGA DRIVE

South Euclid, Ohio

EV 1-2407

Geriausio sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

JOHN KNIFIC REALTOR

REAL ESTATE

JOHN & RUDOLF. ALL KINDS OF INSURANCE

820 East 185th St.

IV 1-7540

HOLIDAY GREETINGS
TO YOU ALL

JOHN M. PETERS CONSTRUCTION CO.

1075 BROOKPARK

SH 1-7400

Best Wishes to Our Friends and Patrons

JOHN'S MEAT MARKET

WE CARRY THE FINEST CHOICE MEATS

8008 ST. CLAIR AVENUE

HE 1-1335

BEST WISHES
TO YOU ALL
For a Pleasant Holiday

JUDGE B. D. NICOLA

COMMON PLEAS COURT

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

JUDGE WALTER T. KINDER

PROBATE COURT

Best Wishes To Our Friends and Patrons

HANCOCK'S CANDY COMPANY

Manufacturing and Wholesale

460 Woodland Ave.

SU 1-0296

Greetings and Best Wishes to Our Friends & Patrons

FRIEDMAN BROS., INC.

DISTINCTIVELY STYLED FURS

1825 EAST 13th STREET

CH 1-4272

GREETINGS AND BEST WISHES

THE GEOMETRIC STAMPING COMPANY

1111 EAST 200th STREET

IV 1-3800

To Our Many Friends

GREETINGS and BEST WISHES

GRABLER MFG. COMPANY

6565 Broadway

MICHIGAN 1-9280

GREETINGS and BEST WISHES

HICKORY GRILL

929 CHESTER AVENUE

MA 1-6397

— Open Sundays —

PRIVATE DINING AVAILABLE

GREETINGS AND BEST WISHES

HAROLD L. BARBER

DISPENSING OPTICIAN

37 Years Experience Filling Oculists Prescriptions

Hanna Bildg.

SU 1-6180

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

JACOBSON FURNITURE CO.

Complete Line of Furniture

Appliances and Television

2847 LORAIN AVENUE

WO 1-6287

Poilsis Karmelituose

žiavo pamatyti Kauno stebuklą. Mokytojas Sviestavičius pakvietė Pranciulį į Mažeikių barą, kur prie vėžių su krapais ir alaus bokalo papasakojo savo istoriją. N. bažnytkaimis buvo netoli Kauno, graži vieta, ežeras su pušynu, galima autobusu pasiekti sostinę, studijuoti universitete, nieko geriau nesugalvopus. Su vietos girininku susitarė kartu gyventi, pasisamdė tarnaitę, kuri pažadėjo pati parūpinti produktus, išvirti ir paduoti į stalą, o ponažiams tereikėsį sumokėti pinigų. — O po kiek? — Po lituką nuo dūšios, ponačiai! — nemirksėdama atsakiusi tarnaitė.

Pusryčiams kiaušiniai, pietums vištiena, žasiena, net tarpupirščiais taukai sunkiasi, minkštos šlaunelės, pasparnėliai, skrupsnūs gurkleliai, sakytum patys nekrantami sutirpsta ant liežuvio.

— Tai buvo tikras aitvaras, o ne tarpaitė, — pasakojo Mažeikių bare Sviestavičius, traškindamas vėžių šnyples.

Dar prisimeškeriodavo ešerių, šapalų, prisirinkdavo miške ūmėdžių, baravykų, prikepėdavo-privirdavo Marisė, užtaisiusi taukais ir grietine, — ir už visa tai tik vienas litas nuo dūšios, žmogau, kas gi sakė, kad provincijoje bloga su maistu?

Sviestavičius su girininku, auksinės tarnaitės globojami, vertėsi, lyg du inkstu taukuose, atskiesdami riebalus karčia degtinaite, gėrė girą gerą ir, gerdami, gyrė... kol...

Vieną vasaros pavakari, grįžė iš ežero su gausia žūkle, rado namuose neįprastą sąjūdį. Kieme būriavosi ūkininkai ir miestėnai su slėgomis, moterys su kočėlais, prieangyje lalėjo pikti balsai, nuo kameros augšto skrido plunksnos ir pūkai. Įsibrovėliai maiše skiedryną, vartalojo žagarus, svaide malkas, kilojo akmenis, visur buvo pridrabstyta vištos galvų, gaidžio kojų, skiauterių ir dalginių plunksnų, sakytum košerinėje valgykloje prieš baisiąją naktį.

— Dievaži, taigi mano kanapėtosios galva, pažįstu iš skiauterės, užmušk mane, jei tai ne kanapėtoji!

— Va, va, akurat mano gaidžio pabarzdžiai!

— Susiedėliai, duok Marisei į inkstus!

— Atkrėst jaknas vagilka!

Vyrai, ištraukę sutaršytą Marisę iš spintos, akėjo po priemenę, moterys draskė už plaukų, nuo augšto vis pylėsi plunksnos, pasisukalioję ore, sniegu nuguldamos ant ūsų, čirškėdamos pypkėse, dengdamos milinius žiuponėlius ir kepure, — sunku buvo numatyti viso to pokylio galas!

Atsiradęs nuovadas (ne kartą dalyvavęs mokytojo ir girininko vaišėse) skyrėsi kelių-minioje, rimtai šaukdamas:

— Tvarkos, prašau prie tvarkos!

Dėkui jam, žmogžudystė neįvyko, bet mokytoją Sviestavičių inspektorius nūgrūdo į velniabalas, septyniolika kilometrų nuo geležinkelio ir dvylika nuo autobuso į Kauną. Taigi, pasinaudamas vasaros atostogomis, atvykęs į sostinę įieškot tarnybos ar šiaip jau darbo, kad galėtų dar pastudijuoti ir dabar čia, Mažeikių bare, už paskutinius pinigų geria alų ir valgo šiuos vėžius su krapais.

— Įdomu, kaip būtų išsikrapšęs Vilkas iš tokios bėdos? — mąstė Pranciulis, su pasipjaudyta nosine valydamas medžiaginius batelius. — Būtų šokęs su kirvuku ginti tarnaitės... Už vieną litą ir aš eidčiau į mokytojus valgyt vištienos, tegu tave galas!

Tačiau šį rytą vietoj vištienos pagrauzė duonos su ištirpusiu vaškiniame popieriuje sviestu, perpylė gerkle vakarykšte arbata, užplėškino storą Trapezundo popirosą, kurio dūmuose tuojau išskaitė, ką šiandien darys.

— Eisiu padirbėt administracijon, kur mano neprapuola! — tarė Pranciulis, užsivilkęs švarkelį. — O paskui į Karmelitus! Susimaišo vasarą visi laikraščių adresai, išsislapsčius skaitytojams Lietuvos pakrūmėse, o savaitę pagulėje, žiūrėk, jau bombarduoja administraciją, dažnai net pamiršdami parašyti, kur išvažiuo arba nurodydami tokį paštą, kurio iš viso nėra Lietuvos žemėlapyje, paskui po poros dienų persikeldami į kitą valscių, supainiojant pėdsakus, sakytum, slėptusi nuo saugumo.

Bet tik ką nusileidęs Telšių gatvės laiptais, Savanorių prospekto šlaitu saulėje triukšmingai žydint kiauiliapienėms, šaudant varnėnams, plentu pakalnėn riedant margoms kauniečių minioms, vaikams svaident akmenis iš mėtųklių, virpant vidurdienio kaitroje Kaunui, Pranciulis stabterėjo ant paskutinės pakopos ir tarė:

— Ne, pirmiau į Karmelity maudynes, o paskui į administraciją! Nėra ko čia, jeigu skaitytojas neskaitė laikraščio dvi savaites, galės be jo apsieit ir trečią savaitę, tegu sau meškerioja, o ne laikraščius skaito-tokiame ore!

Norėdamas sutrumpinti kelią į Nemuną, Pranciulis movė per Nepriklausomybės Aikštės gėlių klombas, paskui siūstėrėjo į miesto sodą, kur tarp tirštų kaštanų mirga vasarinis Kauno gyvenimas, žaidžia su kibiriukais mažieji angelėliai, vien kitam į akis pildami smėlį, griebdami viena kitą už gerklių, flirtuoja jų auklės su kareiviais, ant suoliukų po parasolais dažytos damos skaito dvilitinis Rygos romanus, kurie rašo apie kunigaikštius, buduarus ir chrizantėmas; baltais takais susiklybe plazdena peteliškėmis gimnazistės, atėjusios clonal pėsčios iš šančių ir Vilijampolės atsisėdinti.

(Bus daugiau)

VIŠINSKI GERAI ATSIMENA

ZYGMUNT NAGORSKI, JR.

Rytų Europa Višinski gerai atsimena. Jis buvo ne tik Sovietų Rusijos įžymybė. Višinskis asmeniškai vadovavo Latvijos, Rumunijos, Bulgarijos užgrobitumui. Pavergtųjų Jungtinių Tautų Seimo delegatai Višinskio mirties proga prisiminė jo darbus. Latvijos delegacijos pirmininkas dr. V. Masens prisiminė, kaip Višinskis 1940 m. birželio 17 d. diktavo Latvijos Prezidentui sąrašą žmonių, kurie turi būti Latvijos ministeriais. Višinskis taip pat yra vienas iš vyriausių kaltininkų masinių deportacijų iš Baltijos kraštų.

Ir Rumunijoje Višinskis pasireiškė kaip vyriausiasis Maskvos dirigentas. To meto Rumunijos užsienio reikalų ministras, dabartinis Rumunijos delegacijos Jungtinėse Pavergtose Tautosose pirmininkas, C. Visoianu liudija Višinskio ultimatumus Rumunijos karaliui. Ultimatumus, kuriuos rėmė sovietinių tankų divizijos.

Ir Bulgarijos patirtis su Višinskiu yra labai apgalėtina.

Pavergtosios Jungtinės Tautos pasiryžusios surinkti apie Višinskį visus duomenis ir padaryti atitinkamą pareiškimą laisvajam pasauliui.

Bet Pavergtosios Jungtinės Tautos ne vien tik Višinskio "gedi". PJT Telsių Komisija svarsto Jungtinių Tautų Chartos revizijos klausimą, karo nusikaltėlių problemą, pabėgėlių padėties klausimus ir t.t. Informacijos laisvės pakomisis ruošia memorandumą dėl informacijos laisvės paneigimo pavergtuose Rytų Europos kraštuose. PJT Bendrųjų Reikalų Komisija padarė žygių UNESCO ryšium su Rumunijos, Bulgarijos ir Albanijos bolševikinių vyriausybų pastangomis įstoti į UNESCO. Kadangi dabartiniai tų kraštų režimai neatsitovauja tų kraštų tautoms, tai tokių režimų dalyvavimas UNESCO būtų priešingas tautų apsisprendimo teisei. Todėl PJT Seimas savo telegramoje UNESCO tarp kita ko sakė, kad "dabartinė Albanija, Bulgarija ir Rumunija UNESCO tikslų nevykdys... Jos yra padariusios begales nusikaltimų žmoniškumui, subolėvikiško auklėjimą ir užgniaužę minties laisvę".

UNESCO 28 balsais prieš 12 Albanijos, Bulgarijos ir Rumunijos prašymus atmetė.

Nors ir sunku pasakyti, kokios reikšmės šiam UNESCO sprendimui turėjo PJT Seimo telegrama, bet yra faktas, kad PJT Seimas pačiu savo buvimu ir juo labiau savo žygiais paneigia Maskvai ir jos ekspozitūroms pavergtuose Rytų kraštuose teisę atstovauti tų tautų valiai.

Greetings and Best Wishes

NELSON'S

Family Style Restaurant

Private Parties — Banquets

Wedding Anniversaries

Open Daily—5 P.M.

Sundays 12 to 7 P.M.

Closed Mondays

1422 ADDISON ROAD

EX 1-4000

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

For a Pleasant Holiday

From

THE HEIGHTS SAVING & LOAN CO.

SAVING DEPOSITS INSURED UP TO \$10,000

CURRENT INTEREST RATE 2½% PER YEAR

2184 Warrensville Center Rd. South of Ceder

FAirmount 1-1543

Our Sincere Greetings and Best Wishes

To Our Friends and Patrons

H. M. FERGUSON, INC.

Mercury Dealer

SEE THE NEW 1954 MERCURY CARS

THE FINEST MERCURY EVER BUILT

10318 LORAIN AVENUE

CL 1-8430

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends & Patrons

BASS CHEVROLET MOTORS, INC.

SEE THE NEW OUTSTANDING 1955 CHEVROLET
SALES AND SERVICE

2954 Mayfield Rd.

FA 1-4400

RICHARD ENGEL, Mgr.

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

DeBARRY OLDSMOBILE

SEE THE NEW 1955,

THE MOST OUTSTANDING OLDSMOBILE EVER BUILT

16101 Kinsman West of Lee Rd.

WY 1-3333

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

THE F. C. THORNTON COMPANY

SHEET METAL CONTAINERS AND CLOSING RINGS

6116 Park Avenue

MI 1-1492

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

HANKS MOTORS INC.

OLDSMOBILE DEALER

SEE THE NEW 1955 OLDSMOBILE

17602 Detroit Avenue

LA 1-4920